

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dla wybranych obszarów objętych zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo

Opracowanie stanowi integralną, zaktualizowaną część Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo, wykonanej w marcu 2010 roku

Toruń, marzec-październik 2019 rok
(aktualizacja przepisów kwiecień 2020 r.)

Opracowanie:

Jolanta Rudnicka

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
1.1. PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	4
1.2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
1.3. PRZEDMIOT PROGNOZY (CELE, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI)	9
2. OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO ŚRODOWISKA DLA OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM	10
2.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYBRANYCH OBSZARÓW	12
2.2. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIAN STUDIUM	31
2.3. CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANEGO OBSZARU W ODNIESIENIU DO JEGO POŁOŻENIA WZGLĘDEM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE, W TYM OBSZARÓW NATURA 2000	33
2.4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.	38
3. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOT. OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	46
4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM A ICH ODNIESIENIE W STUDIUM	48
5. ANALIZA USTALEŃ ZMIAN STUDIUM	59
6. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU W RAMACH ZMIAN STUDIUM	62
7. OCENA USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIAN STUDIUM W ZAKRESIE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, JEGO ZASOBÓW, ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI	70
7.1. Ocena założeń projektu w odniesieniu do celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych oraz powierzchniowych.....	71
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	75
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	76
10. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	78
11. PODSUMOWANIE	79
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	80
13. WYKORZYSTANE MATERIAŁY	82
Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko	84

1. WSTĘP

„**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy**” jest jednym z instrumentów dla tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, uwzględniający jednocześnie wymagania ochrony środowiska.

Dla projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany **opracowuje się obligatoryjnie prognozę oddziaływania na środowisko**¹.

Do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogowo² przystąpiono zgodnie z uchwałą Nr XXXII/24/18 Rady gminy Rogowo z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium.

Niniejsza zmiana studium stanowi zmianę studium przyjętego uchwałą Nr IX/33/11 Rady Gminy Rogowo z dnia 28 września 2011r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne we wszystkich sferach rozwojowych tj., społeczno – gospodarczej, infrastruktury technicznej i ekologicznej (środowiska przyrodniczego) zapewnia powiązanie długookresowego planowania i programowania z procesem realizacji inwestycji oraz przyjmuje za podstawę tych działań zrównoważony rozwój i ład przestrzenny.

Zrównoważony rozwój należy rozumieć jako rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań gospodarczych i społecznych, a także politycznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności zarówno współczesnego jak i przyszłych pokoleń. To taki sposób gospodarowania, w którym wykorzystanie szeroko rozumianych zasobów środowiskowych nie prowadzi do degradacji eksploatowanych systemów i ich otoczenia. Zasadzie tej powinny być podporządkowane kierunki inwestycji i sposoby zarządzania.

Przez **ład przestrzenny** należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe i kompozycyjno – estetyczne.

1.1. PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Procedurze oceny oddziaływania na środowisko podlegają prawie wszystkie dokumenty strategiczne sporządzane na różnych szczeblach administracji jeżeli ich przyjęcie, uchwalenie lub realizacja może mieć pośredni lub bezpośredni wpływ na środowisko.

Podstawy formalno-prawne dla przeprowadzonego w prognozie określenia skutków środowiskowych oraz oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i możliwości rozwiązań

¹ Do dnia 15 listopada 2008r. nie było wymogu sporządzania do studium takiego dokumentu.

² Studium przyjęte uchwałą nr XX/1/2001 z dnia 15 marca 2001 roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo, zmienionego uchwałą Nr IX/33/11 Rady Gminy Rogowo z dnia 28 września 2011 r.

eliminujących negatywne oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) - art. 46 pkt. 1,
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.).

a także ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów dla środowiska (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001r.), tzw. Dyrektywa SEA,
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz. Urz. WE L 156 z dnia 25 czerwca 2003r.),
- Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE.

oraz wiele innych ustaw szczególnych i przepisów wykonawczych, z których należy wymienić między innymi:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310),
4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. poz. 1161 ze zm.),
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 701 ze zm.),
7. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017r. poz. 1289 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868),
9. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.),
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wraz z załącznikami (Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).

13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800).
14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 1479),
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.),
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).
20. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., poz. 463),
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1923),

1.2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania w sprawie **strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** w odniesieniu do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 11 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy poddaje wraz z projektem zmiany Studium również prognozę postępowaniu z udziałem społeczeństwa tj. ogłaszając odpowiednio wyklada projekt zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu na okres co najmniej 30 dni oraz organizuje w tym czasie dyskusję publiczną nad przyjętymi w tym projekcie studium rozwiązaniami.

Prognoza zaliczana jest do opracowań o charakterze autorskim, sporządzanym w oparciu o dostępne materiały źródłowe, tj. publikacje, dokumenty, raporty oraz wizje lokalne w terenie.

Podczas opracowania przyjęto następujący tok prac i wykorzystano odpowiednie metody:

- a) w pierwszej fazie analizie poddano stan środowiska, wykorzystując metodę: desk research (polegająca na analizie już istniejących dostępnych danych pochodzących z różnych źródeł, jak dokumenty strategiczne, programowe, Internet, raporty analityczne, zestawienia danych oraz wzajemnej ich weryfikacji i scaleniu) oraz metodę obserwacji (materiały z wizji lokalnych w terenie),
- b) w fazie drugiej dokonano oceny ustaleń projektu zmian studium pod względem skutków wpływu tych ustaleń na szeroko pojęte środowisko przyrodnicze (zastosowano metody jakościowe - wywiady IDI z projektantem planu oraz metody analizy dokumentu),
- c) w fazie trzeciej ustalono wpływ realizacji ustaleń projektu studium na komponenty środowiska, ekosystemy i krajobraz (wykorzystano metody jakościowe - opis, analiza wzajemnych zależności i wpływu).

Powyższe działania podejmowane były we współpracy z zespołem opracowującym projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Bezpośrednim punktem odniesienia dla niniejszej prognozy były:

- a) zapisy projektu zmian studium w zakresie uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania gminy Rogowo, w szczególności dla obszarów objętych zmianą,
- b) opracowana w 2010 Prognoza oddziaływania na środowisko.

Prace nad prognozą powinny umożliwić;

- identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych (pozytywnych i negatywnych) realizacji ustaleń zmian studium,
- wskazanie znaczących aspektów środowiskowych w poszczególnych obszarach problemowych objętych zmianą studium (sferach funkcjonalno - przestrzennych),
- na obecnym etapie opracowania projektu zmian studium – identyfikację i eliminację tych celów, priorytetów i kierunków rozwoju, których negatywne skutki środowiskowe pozostają w sprzeczności z wymogami prawa lub z postanowieniami Polityki Ekologicznej Państwa lub międzynarodowymi zobowiązaniami Polski,
- wskazanie metod ograniczenia negatywnych (ale akceptowanych ze względu na nadrzędny interes publiczny) oraz wzmocnienia pozytywnych (preferowanych) skutków środowiskowych realizacji zmian studium,

- wskazanie rozwiązań alternatywnych, przyczyniających się do zmniejszenia obciążenia środowiska poprzez zmianę (tam gdzie jest to zasadne) wykorzystania zasobów, ograniczenia emisji zanieczyszczeń, zapobiegania degradacji walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Ocenę oddziaływania na środowisko sporządzanego dokumentu przeprowadzono w następującym trybie:

- uzgodnienie³ z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo z dnia 23 sierpnia 2018r., znak sprawy: WOO.411.166.2018.MD1) zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogowo,
- zapewnienie opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium,
- poddanie projektu zmiany studium wraz z prognozą zaopiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz uzgodnieniu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie,
- uwzględnienie przy opracowaniu ostatecznej wersji projektu zmiany studium ustaleń i wniosków z prognozy oddziaływania na środowisko, opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, a także rozpatrzeniu uwag i wniosków zgłoszonych przez obywateli, instytucje i organizacje społeczne.

Za wiążące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

- a) prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń projektu zmiany studium na środowisko, czyli określać wpływ wynikający z nowego przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
- b) zasady i kierunki zagospodarowania projektu zmiany studium dotyczą konkretnej rzeczywistości obejmującej środowisko przyrodnicze o zróżnicowanej wartości (specyficznych dla tego miejsca cechach i wartościach) wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje negatywnie, stwarzając zagrożenia lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,
- c) istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia studium pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia studium mogą spotęgować istniejące zagrożenia, mogą osłabić te zagrożenia lub stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania jakości środowiska,
- d) tak więc prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych kierunków zagospodarowania przestrzennego, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja założonych w projekcie kierunków rozwoju na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

³ Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie nie przesłał uzgodnionego zakresu prognozy

Przy ocenie projektu studium, w kontekście przewidywanych zmian, uwzględniono również cele globalne ochrony środowiska przyrodniczego wynikające z polityki zarówno regionalnej jak i krajowej.

1.3. PRZEDMIOT PROGNOZY (CELE, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI)

Celem opracowania jest zbadanie oraz ocena stopnia i sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w poszczególnych częściach projektu zmiany studium oraz określenie i ocena przewidywanych skutków wpływu na środowisko. Należy jednak zdawać sobie sprawę z tego, że ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu, ma charakter hipotetyczny.

W opracowaniu określa się:

- zasady zagospodarowania terenów oraz obiektów podlegających ochronie,
- zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej (szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej) i komunikacji,
- lokalne warunki zagospodarowania terenów z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Dokonana została próba przedstawienia propozycji rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko zmian przeznaczenia określonych terenów wynikających z ustaleń projektu zmiany studium.

Prognoza powstała w trakcie trwania procedury sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogowo opracowywanego zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U.2018 poz. 1945 ze zm.) oraz na podstawie Uchwały Nr XXXII/24/18 Rady gminy Rogowo z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium.

Obecna zmiana Studium jest wynikiem złożonych wniosków przez osoby fizyczne o dokonanie zmian w obowiązującym Studium, celem przeznaczenia obszarów pod powierzchnią eksploatację kruszywa. Dotychczas w Studium tereny te wskazywane były głównie jako rolne, w części wskazane były pod zalesienie.

Prognoza powinna ocenić skutki wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko, czyli określić wpływ wynikający z nowego przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz określenia warunków zagospodarowania tych obszarów. Istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia studium pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia studium mogą spotęgować istniejące zagrożenia, mogą osłabić te zagrożenia lub stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania jakości środowiska. Prognoza nie jest jednak dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami studium, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

Z dniem 31 grudnia 2002r. utracił moc miejscowy ogólny plan zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo, przyjęty uchwałą Nr 12/94 rady gminy Rogowo z dnia 27 maja 1994r.

Gmina posiada jeden obowiązujący, sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r. Nr 15 poz. 139 ze zm) miejscowy plan

zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XI/1/2000 Rady Gminy Rogowo z dnia 4 lutego 2000r.), dotyczący:

- wprowadzenia funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej z rehabilitacją na terenach rolnych we wsi Ruda,
- wprowadzenia funkcji terenów powierzchniowej eksploatacji w czterech obszarach na terenie wsi Huta Chojno

(Dz. Urz. Woj. Kujawsko – Pomorskiego z 2000r. Nr 57 poz. 468).

Obszary objęte zmianą Studium nie są objęte obowiązującymi planami miejscowymi.

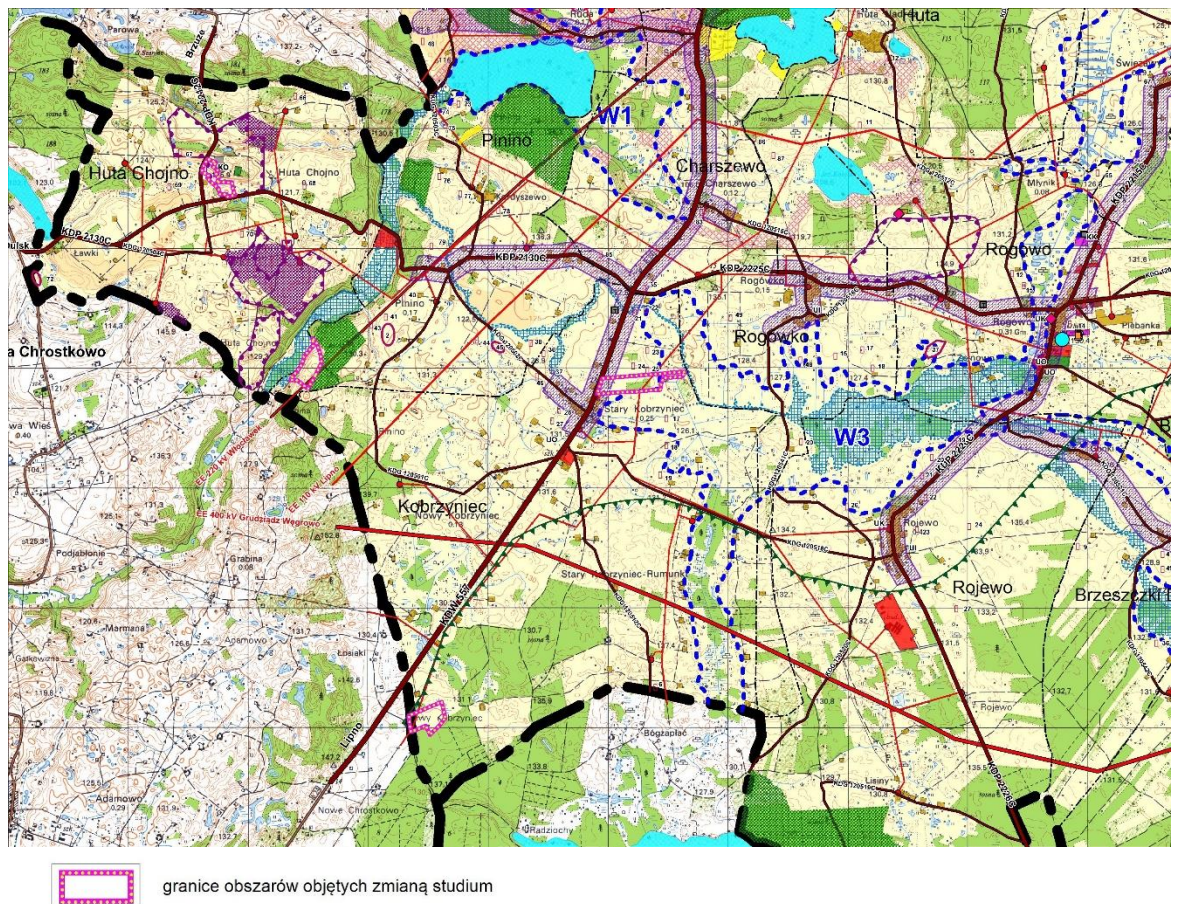
Autor niniejszej prognozy przeanalizował w/w dokumenty i uwzględnił wnioski z nich wynikające w przedmiotowym opracowaniu.

2. OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO ŚRODOWISKA DLA OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM

Informacje ogólne

Wszelkie zapisy odnośnie ogólnej charakterystyki środowiska gminy Rogowo zachowują aktualność i znajdują się w rozdziale 2. Ocena stanu istniejącego środowiska w *Prognozie oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo*, wykonanej w marcu 2010 roku.

W niniejszym rozdziale analizę dla poszczególnych obszarów objętych zmianą studium zgodnie z Uchwałą Rady gminy nr XXXII/24/18 z dnia 29 maja 2018r., tj. obszarów przedstawionych na ryc. 1 przeprowadzono w wybranych, istotnych dla tych obszarów komponentach.

Ryc. 1. Obszary objęte zmianą studium w gminie Rogowo

Obszary objęte zmianą Studium położone są w zachodniej części gminy Rogowo, gdzie występują rozległe złoża kruszywa naturalnego i na części z nich prowadzona jest eksploatacja kruszywa. To głównie tereny niezabudowane, rolnicze - grunty orne i pastwiska, charakteryzujące się glebami o niskich klasach bonitacyjnych (V-VI) oraz tereny zadrzewione i lasy. Położone są poza obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo. W obszarach tych występują małe tereny sklasyfikowane jako lasy, mogą one wymagać uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto położone są poza obszarami zabudowanymi i zamieszkałymi w związku z tym nie występują szczególne uwarunkowania mające wpływ na jakość warunków życia i ochronę zdrowia mieszkańców.

Zmiana Studium ma charakter punktowy, związana jest wyłącznie z umożliwieniem prowadzenia działalności polegającej na powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego. Zmiana nie wiąże się ze wskazaniem terenów pod rozwój zabudowy, nie wymaga wykonywania przez gminę sieci komunikacyjnej, infrastruktury technicznej ani infrastruktury społecznej, w związku z tym nie wymaga przeprowadzenia szczegółowych analiz, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obszary objęte zmianą Studium stanowią własność prywatną.

Do poszczególnych obszarów objętych zmianą Studium należą:

- działka nr ewid. 77/10 obręb ewidencyjny Huta Chojno – położona w strefie W4 wielofunkcyjnej produkcyjno-usługowo-rolnej,
- działki nr ewid. 88, 89/1 i 90 obręb ewidencyjny Stary Kobrzyniec – położona w strefie R2 wiejskiej rolniczo-osadniczej,
- działki nr ewid. 188 i 193/3 obręb ewidencyjny Nowy Kobrzyniec – położone w strefie R2 wiejskiej rolniczo-osadniczej.

Ustala się dla nich kierunek zmian w przekształceniu terenów: PG – tereny eksploatacji złóż kopalin.

- działka nr ewid. 129 obręb ewidencyjny Pinino – położona w strefie W4 wielofunkcyjnej produkcyjno-usługowo-rolnej

Dla tego terenu, w przeważającej części stanowiącego teren leśny będący częścią większego ekosystemu, zgodnie z opinią Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy⁴ nie wyznaczono nowego kierunku zagospodarowania, nadal obowiązują dla niego ustalenia obowiązującego studium.

Informacje dotyczące złóż kopalin

Wśród elementów abiotycznych ważnym elementem oprócz wód podziemnych są kopaliny, które użyteczne są jako surowce skalne i energetyczne. Na terenie gminy Rogowo znajdują się zasobne złoża surowców naturalnych w postaci kruszyw i torfów.

Złoża kruszyw naturalnych, na terenie gminy Rogowo, zlokalizowane są w miejscowości Huta Chojno i Świeżawy (znajdują się tutaj udokumentowane złoża). Największe znaczenie mają tu

⁴ Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 25 września 2019 r., znak: WOO.410.301.2019.KB zaopiniował negatywnie przedłożony do zaopiniowania projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Negatywna opinia związana jest z ustaleniem terenu eksploatacji złóż kopalin na działce nr ewid. 129 w obrębie ewidencyjnym Pinino. Obszar ten o powierzchni 4,7 ha, który wraz z otaczającym sąsiedztwem stanowi mozaikę lasów, pól uprawnych i terenów podmokłych, położony jest na terenie urozmaiconym pod względem rzeźby, w sąsiedztwie rzeki Ruziec, płynącej w dolinie i stanowiącej lokalny korytarz ekologiczny (ciąg migracji) dla przemieszczania się gatunków fauny oraz potencjalne miejsce ich bytowania i rozrodu. W opinii RDOŚ naruszenie struktury lokalnego korytarza ekologicznego może spowodować bezpowrotną utratę walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu jak i jego sąsiedztwa. Zostanie on w znaczny sposób przekształcony, co nie pozostanie bez wpływu na środowisko przyrodnicze tego terenu oraz obszarów przyległych. Ponadto, realizacja wyrobiska kopalni kruszywa, na skutek drenowania wód powierzchniowych i podziemnych, może mieć negatywny wpływ na warunki hydrologiczne przyległych terenów podmokłych. Zgodnie z ww. opinią niezbędne stało się odstąpienie od wprowadzenia zagospodarowania w tym obszarze. Biorąc pod uwagę powyższą opinię odstąpiono od wprowadzenia eksploatacji złóż kopalin na działce nr ewid. 129 w obrębie ewidencyjnym Pinino. Pozostawiono dla tego obszaru ustalenia obowiązującego studium.

kruszywa naturalne, tj. piaski i żwiry, które jako złoża udokumentowane eksploatowane są w obrębie dwóch wyżej wymienionych obszarów. Zasoby kruszywa dla tych obszarów są szacowane w sumie na około 2500 tys. ton. Ponadto poza oficjalnymi miejscami eksploatacji kruszywa na terenie gminy znajduje się wiele miejsc, z których wydobywane są piaski i żwiry, jednak są to wydobywania bez pozwoleń i koncesji.

Na obszarze gminy dość powszechnie występują torfy. Wypełniają one wszystkie większe zagłębienia terenowe w obrębie wysoczyzny morenowej, jak i Sandru Skrwy. Torfowiska stabilizują poziom wód gruntowych oraz są ostoją rzadkich gatunków flory i fauny. Z uwagi na znaczne zaniechanie wydobywania pokładów torfów elementem charakterystycznym w krajobrazie są tzw. potorfia, czyli doły poeksploatacyjne.

Tab. 1. Udokumentowane złoża kopalin w gminie Rogowo.

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby geologiczne bilansowe [tys. ton]	Zasoby przemysłowe [tys. ton]	Wydobycie [tys. ton]	Uwagi
1.	Adamowo - Nowy Kobrzyniec	E	8 119	8 073	15	
2.	Barbara	R	773	736	-	
3.	Charszewo*	R	331	-	-	
4.	Huta Chojno	Z	2779	-	-	
5.	Huta Chojno – ID	E	221	-	1	
6.	Huta Chojno – RK	T	728	728	-	
7.	Huta Chojno – RS	Z	1 790	-	-	
8.	Huta Chojno dz. 105/3	Z	93	-	-	
9.	Huta Chojno KW 1	R	143	-	-	
10.	Huta Chojno KW 2	R	145	-	-	
11.	Majka II	E	87	-	2	
12.	Pinino - Kobrzyniec	T	2 989	2 449	-	
13.	Rogówko TT	T	229	229	-	
14.	Rogowo Świeżawy	R	415	-	-	
15.	Stary Kobrzyniec I	R	2 499	1 988	-	
16.	Świeżawy	Z	131	-	-	
17.	Świeżawy II	T	200	-	-	
18.	Chrostkowo Nowe II	R	5 760	-	-	

*- złoża zawierające piasek ze żwirem

E – złoża eksploatowane

R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo

Z – złoża, z którego wydobywanie zostało zaniechane

T - złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo

Źródło: Centralna Baza Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego oraz „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2018 r.”

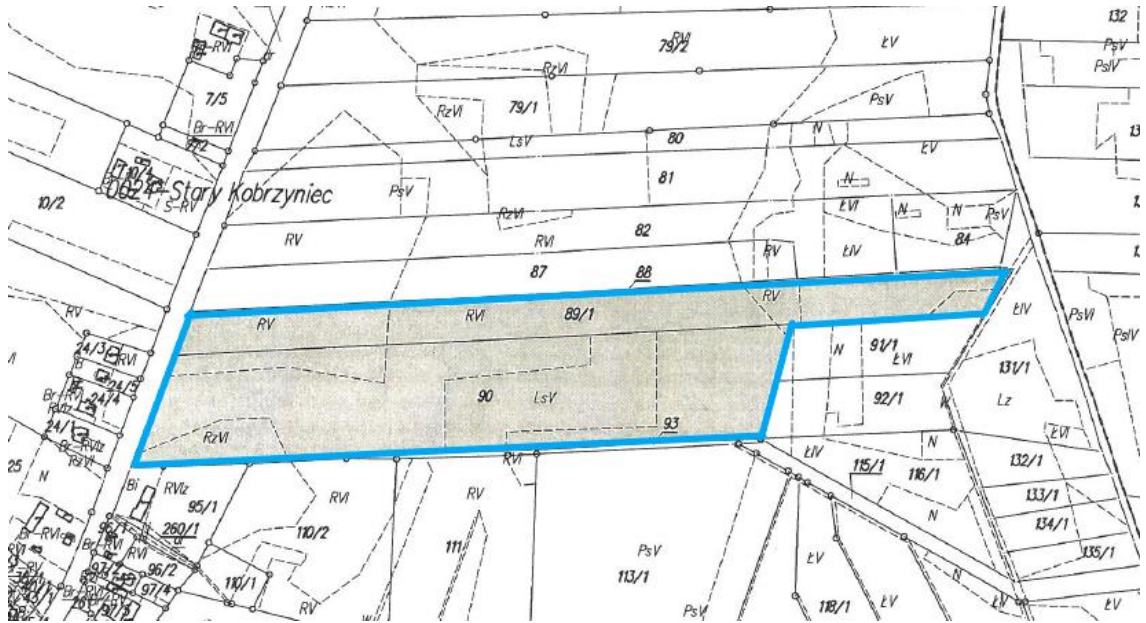
2.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYBRANYCH OBSZARÓW

Obszar nr 1

Obszar położony jest w miejscowości Stary Kobrzyniec, przy drodze wojewódzkiej nr 557 relacji Lipno–Rypin. W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego położony jest w **strefie polityki przestrzennej oznaczonej symbolem R2 – wiejska rolniczo-osadnicza**.

Obszar zajmuje powierzchnię ok. 7,3 ha.

Planowane jest przeznaczenie obszaru jako PG, tj. tereny eksploatacji złóż kopalin.

Ryc. 3. Fragment mapy ewidencyjnej dla obszaru nr 1

Ryc. 4. Lokalizacja obszaru wg geoportalu

Źródło: <http://rypin.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wms&mylayers=+granice+OSM+>

Obszar obejmuje działki nr ewid. 90, 89/1 i 88. Znajdują się tutaj gleby niskiej przydatności rolniczej częściowo wskazanych do dolesienia (V, VI klasa bonitacyjna). Część obszaru usytuowana jest w obszarze ekologicznym łąkowo-bagiennym. W środkowej części obszaru znajduje się las, w którego drzewostanie dominuje sosna. To obszar nieużytkowany rolniczo. Pod względem geomorfologicznym z mało urozmaiconą rzeźbą terenu (płaski, z niewielkimi obniżeniami i wzniesieniami).

Obszar jest dobrze skomunikowany, przez środek (w kierunku półn.-wsch.) przebiega linia elektroenergetyczna niskiego napięcia.

Fot. 1. Droga wojewódzka w Kobrzyńcu przy której położony jest obszar nr 1

Fot. 2. Widok na obszar objęty zmianą od strony drogi wojewódzkiej.

Fot.3 i 4. Nieużytki na obszarze objętym zmianą studium

Fot. 5 i 6. Zachodnia część obszaru objętego zmianą studium

Fot. 7. Samosiejki oraz fragment lasu w środkowej części obszaru objętego zmianą studium

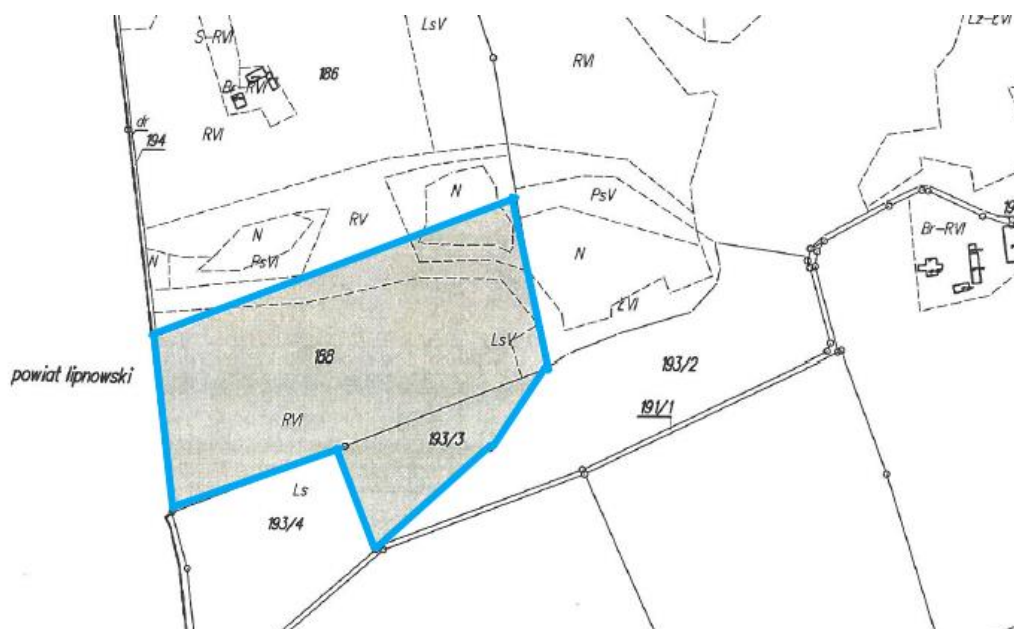
Fot. 8. Fragment obszaru najbardziej wysunięty na wschód

Obszar nr 2

Obszar położony jest w miejscowości Nowy Kobrzyniec, w południowo-zachodniej części gminy, tuż przy granicy z gminą Chrostkowo, kilkaset metrów na południowy-wschód od drogi wojewódzkiej nr 557 relacji Lipno–Rypin. W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego położony jest **w strefie polityki przestrzennej oznaczonej symbolem R2 – wiejska rolniczo-osadnicza.**

Obszar zajmuje powierzchnię ok. 4,8 ha.

Planowane jest przeznaczenie obszaru jako PG, tj. tereny eksploatacji złóż kopalin.

Ryc. 5.. Fragment mapy ewidencyjnej dla obszaru nr 2

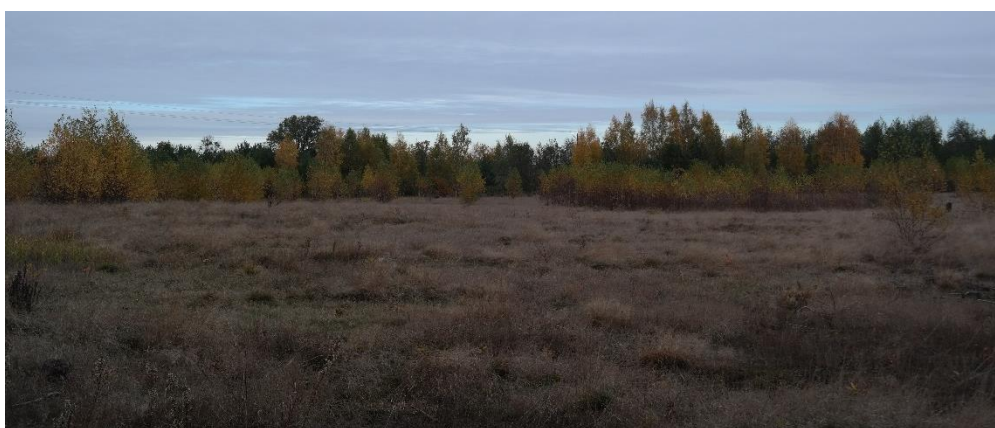

Ryc.6. Lokalizacja obszaru wg geoportalu

Źródło: <http://rypin.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wms&mylayers=+granice+OSM+>

Obszar obejmuje działki nr ewid. 188 i 193/3, znajdują się tutaj gleby niskiej przydatności rolniczej częściowo wskazane do dolesienia (VI klasa bonitacyjna). Obecnie teren jest nie uprawiany rolniczo, stanowi nieużytek z widocznymi tzw. samosiejkami, zwłaszcza w sąsiedztwie lasu. Od południa bezpośrednio graniczy z lasem, a od zachodu z polami uprawnymi. Pozostały teren w otoczeniu zajmują również uprawy rolne z zadrzewieniami śródpolnymi. Rzeźba terenu jest mało urozmaicona.

Obszar jest dobrze skomunikowany, skrajem zachodnim przebiega linia elektroenergetyczna niskiego napięcia.

Fot.9, 10, 11. Środkowa część obszaru nr 2 objętego zmianą studium

Fot. 12 i 13. Południowo-wschodnia część obszaru nr 2 objętego zmianą studium

Fot. 14 i 15. Północno-wschodnia część obszaru nr 2 objętego zmianą studium

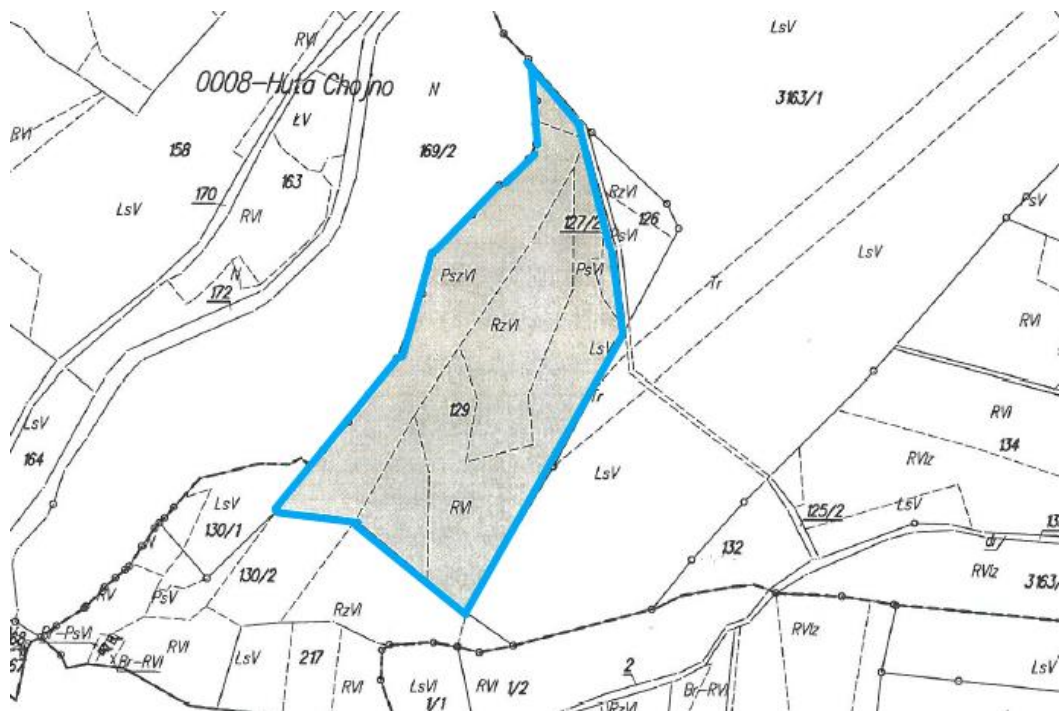
Fot. 16. Zachodnia granica obszaru nr 2 objętego zmianą studium w sąsiedztwie pola uprawnego

Obszar nr 3

Obszar położony jest w obrębie Pinino, w zachodniej części gminy, w pobliżu granicy z gminą Chrostkowo. W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego położony jest w **strefie polityki przestrzennej oznaczonej symbolem W4 – wielofunkcyjnej produkcyjno-usługowo-rolnej**.

Obszar zajmuje powierzchnię ok. 4,7 ha.

Planowane było przeznaczenie obszaru jako PG, tj. tereny eksploatacji złóż kopalin, jednak z uwagi na jego położenie w sąsiedztwie rzeki Ruziec, płynącej w dolinie i stanowiącej lokalny korytarz ekologiczny oraz obszar stanowiący mozaikę lasów, pól uprawnych i terenów podmokłych nie jest rekomendowany do zmiany przeznaczenia terenu, a do zachowania swojej funkcji (opinia RDOŚ w Bydgoszczy).

Ryc. 7. Fragment mapy ewidencyjnej dla obszaru nr 3

Ryc. 8. Lokalizacja obszaru wg geoportalu

Źródło: <http://rypin.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wms&mylayers=+granice+OSM+>

Obszar obejmuje działkę nr ewid. 129, z glebami niskiej przydatności rolniczej (VI klasa bonitacyjna). Około 2/3 obszaru zajmuje las, pozostałą część stanowią grunty rolne. Rzeźba terenu jest dość urozmaicona, przewyższenia sięgają tutaj od kilku do kilkunastu metrów. Jest to obszar położony w sąsiedztwie doliny rzeki Ruziec (od zachodniej strony), oddalony od zabudowań i dość słabo skomunikowany. Przez południowo-wschodni skraj terenu przebiega linia energetyczna wysokiego napięcia (220 kV).

Fot. 17 i 18. Południowo-wschodnia część obszaru nr 3 przez którą przebiega linia NN 220 kV Włocławek - Olsztyn

Fot. 19 i 20. Północno-wschodnia część obszaru nr 3, wykorzystywana rolniczo

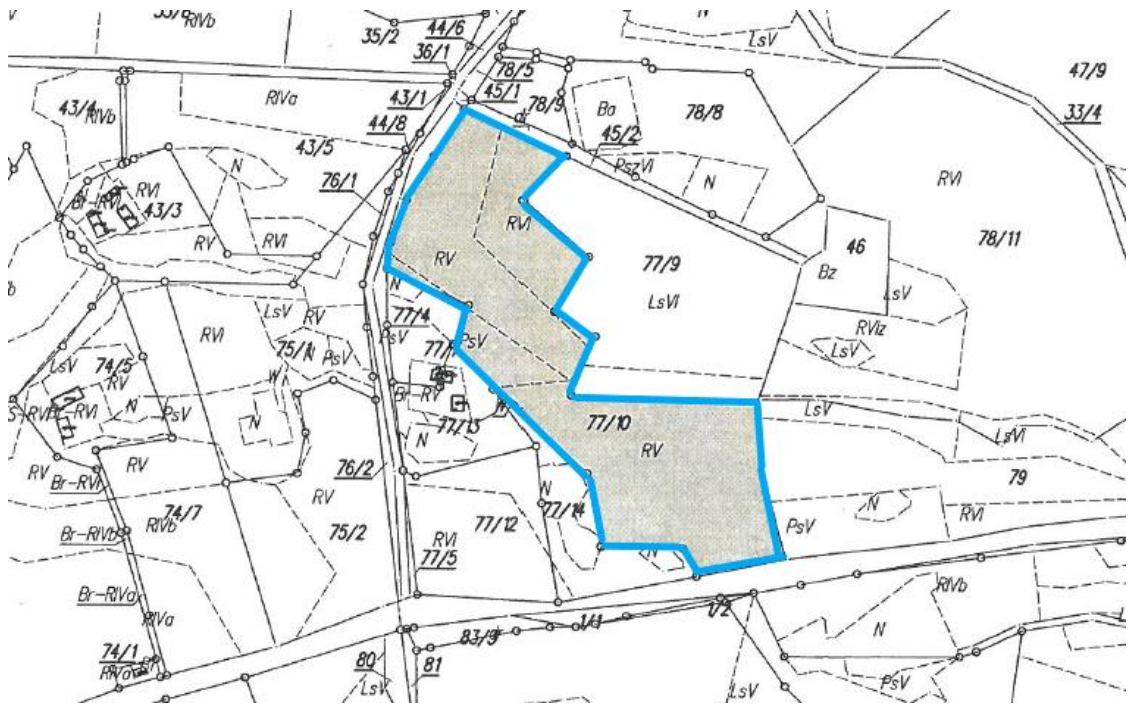
Fot. 21 i 22. Środkowa część obszaru nr 3 objętego zmianą studium

Obszar nr 4

Obszar położony jest w obrębie Huta Chojno, w zachodniej części gminy, pomiędzy drogami powiatowymi KDP 2212C i KDO 2130C. W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego położony jest **w strefie polityki przestrzennej oznaczonej symbolem W4 – wielofunkcyjnej produkcyjno-usługowo-rolnej.**

Obszar zajmuje powierzchnię ok. 3,1 ha.

Planowane jest przeznaczenie obszaru jako PG, tj. tereny eksploatacji złóż kopalin.

Ryc. 9. Fragment mapy ewidencyjnej dla obszaru nr 4

Ryc.10. Lokalizacja obszaru wg geoportalu

Źródło: <http://rypin.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wms&mylayers=+granice+OSM+>

Obszar obejmuje działkę nr ewid. 77/10, częściowo na terenie gleb niskiej przydatności rolniczej (V, VI klasa bonitacyjna), a częściowo w terenie zasobowym surowców naturalnych, w bezpośrednim sąsiedztwie terenu dla którego sporządzony został miejscowy plan pod eksploatację kruszywa naturalnego.

Fot. 23. Droga powiatowa 2130C stanowiąca skomunikowanie z obszarem nr 4 objętym zmianą studium

Fot. 24. Część środkowa obszaru nr 4 objętego zmianą studium

Fot. 25 i 26. Widok z oddali (skrzyżowanie dróg powiatowych) na obszar objęty zmianą studium

Fot. 27 i 28. Obszar nr 4 objęty zmianą studium

Fot. 29 i 30. Obszar nr 4 objęty zmianą studium

2.2. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIAN STUDIUM

Nowe zainwestowanie czy zagospodarowanie terenu zawsze powodują zmiany w środowisku przyrodniczym. Brak realizacji kierunków rozwoju i zamierzeń zawartych w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo, a tym samym odstąpienie od realizacji poszczególnych zadań może spowodować pogorszenie stanu środowiska gminy. Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń co wymaga gospodarowania z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Zaniechanie realizacji planowanych działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej może prowadzić do wystąpienia niekorzystnych zmian w zakresie środowiska wodnego. W razie odstąpienia od dalszych działań bądź spowolnienia realizacji systemów oczyszczania ścieków wraz z rozwiązywaniem problemu zanieczyszczeń obszarowych nastąpi pogorszenie się stanu jakości wód zarówno cieków przepływających przez teren gminy jak i znajdujących się na terenie gminy jezior.

W zakresie stanu czystości powietrza atmosferycznego brak likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk domowych poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego (spalanie węgla, drewna, wszelkich dających się spalić odpadów) na paliwa ekologiczne, niskoemisyjne i/lub bezemisyjne skutkować może pogorszeniem się stanu aerosanitarne gminy oraz pogorszeniem warunków życia mieszkańców.

Brak realizacji programu w zakresie budowy i przebudowy istniejących dróg, powodować będzie pogłębienie uciążliwości w komunikacji. Nienajlepszy obecnie stan nawierzchni części dróg spowoduje dalsze pogorszenie bezpieczeństwa uczestników ruchu. Brak działań w zakresie przebudowy dróg, spowoduje ograniczenie tempa ich wzrostu i trudności likwidacji uciążliwości tych dróg dla mieszkańców i środowiska.

Brak ochrony zadrzewień przydrożnych, śródpolnych oraz zieleni towarzyszącej obiektom usługowym, przemysłowym i innym może skutkować powstawaniem niekorzystnych zmian w strukturze przestrzennej prowadzących do erozji wodnej i eolicznej oraz pogorszenia się walorów estetyczno krajobrazowych.

Brak zachowania korytarzy ekologicznych służących utrzymaniu ciągłości systemu przyrodniczego może zostać zakłócona i doprowadzić do braku zagwarantowania możliwości przemieszczania się zwierząt.

Brak skutecznej realizacji selektywnej zbiórki odpadów (poprzez wprowadzenie pojemników na odpady we wszystkich miejscowościach), może spowodować pogorszenie stanu środowiska, wzrost ryzyka skażenia wód powierzchniowych i podziemnych, gleb oraz powietrza atmosferycznego.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium, będącej konsekwencją odstąpienia od realizacji tego dokumentu, możliwe są dwa scenariusze potencjalnych zmian środowiska.

Pierwszy z nich to scenariusz optymistyczny. Zgodnie z nim, w wyniku powstrzymania rozwoju przestrzennego gminy nastąpi zdecydowane ograniczenie antropopresji na środowisko. Powinno to skutkować utrzymaniem zasobów przyrody na obszarze gminy a nawet w niektórych przypadkach ich wzbogacenie. Tak może być w przypadku zalesienia części terenów rolnych o niskich klasach bonitacyjnych, które mogłyby być w przypadku realizacji studium przeznaczone pod zabudowę. Przyrodnicze otoczenie gminy będzie również w mniejszym stopniu narażone na jego oddziaływanie. W analizowanym scenariuszu nastąpi również poprawa warunków funkcjonowania i ochrony środowiska w obrębie istniejącej struktury gminnej. Należy bowiem założyć, że zarówno władze gminy jak i jego mieszkańcy postawią na rozwój infrastruktury, w tym również poprawę warunków środowiskowych (wprowadzenie większej ilości zieleni, nowe systemy grzewcze, poprawa warunków komunikacyjnych itp.). Ważnym elementem będą tutaj również działania rekultywacyjne prowadzone na obszarach poeksploatacyjnych, które poprawia stan środowiska i krajobrazu oraz będą mogły przyczynić się do rozwoju nowych funkcji (m.in. rekreacyjnych).

Drugi scenariusz, pesymistyczny zakłada, że rozwój gminy będzie trwał nadal i odbywał się będzie w sposób żywiołowy, często metodą tzw. faktów dokonanych; pomocnym instrumentem może się tutaj okazać możliwość realizacji zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. W takiej sytuacji może dojść do niekontrolowanego procesu przekształcania przestrzeni, z oczywistą szkodą dla środowiska i jego zasobów. Powstająca zabudowa, nawiązująca do

sąsiedztwa, da niekorzystny „efekt domina” chaotycznej i przypadkowej zabudowy, która nie będzie uwzględniać potrzeb środowiska. Ponadto niekontrolowany proces wydobywania kruszywa, może prowadzić do naruszenia równowagi w środowisku i pogorszyć warunki krajobrazowe.

Dlatego też dużą rolę pełnią tutaj władze gminy, do których należy prowadzenie przemyślanej polityki rozwoju i polityki przestrzennej, uwzględniającej wszelkie wyżej opisane przesłanki w celu minimalizacji niepożądanych skutków dla środowiska.

2.3. CHARAKTERYSTYKA ANALIZOWANEGO OBSZARU W ODNIESIENIU DO JEGO POŁOŻENIA WZGLĘDEM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE, W TYM OBSZARÓW NATURA 2000

Ochrona przyrody w Polsce realizowana jest głównie w oparciu o ustawę o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. i w jej rozumieniu polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody takich jak:

- dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów,
- roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia,
- siedlisk przyrodniczych,
- siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin zwierząt i grzybów,
- tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
- krajobrazu,
- zieleni w miastach i wsiach,
- zadrzewień.

Celem ochrony przyrody jest:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także zasobów, tworów i składników przyrody,
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody poprzez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Formy ochrony przyrody w gminie

Parki krajobrazowe

Na terenie gminy Rogowo nie występują parki krajobrazowe.

Obszary chronionego krajobrazu

Niewielki fragment gminy położony jest w **Obszarze Chronionego Krajobrazu Źródła Skrwy** – ekosystem lądowo-wodny z zachowaniem bioróżnorodności biologicznej siedlisk Równiny Urszulewskiej oraz ochroną krajobrazu jeziora Urszulewskiego i źródeł rzeki Skrwy w bezpośrednim

sąsiedztwie Górznieńsko – Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego (Uchwała Nr X/244/15 Sejmiku Województwa Kujawsko Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego krajobrazu Źródła Skrwy(Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2015.2565).

Rezerваты przyrody

Na terenie gminy Rogowo nie występują rezerваты przyrody.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Rogowo znajdują się parki będące częścią zespołów dworsko-parkowych, a jednocześnie miejscem nagromadzenia wielu rzadkich gatunków drzew i roślin, co powoduje, że obiekty te mają również znaczenie dydaktyczne.

W gminie są okazy przyrody m.in. dorodne sosny przy drodze Rogowo - Świeżawy, traktowane jako pomniki przyrody, formalnie nie podlegają jednak one ochronie prawnej (akty prawne o ich uznaniu nie znalazły się w treści Rozporządzenia Nr 46/99 Wojewody Kujawsko- Pomorskiego z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie ustalenie i ogłoszenia aktów prawa miejscowego obowiązującego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego lub jego części (załącznik nr 3 do w/w Rozporządzenia), wobec czego obecnie nie podlegają ochronie prawnej).

Fot. 33. Sosna zwyczajna przy drodze powiatowej nr 2215C Rogowo – Dylewo pomiędzy miejscowościami Rogowo i Świeżawy⁵

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

⁵ Orzeczenie nr 1 Wojewody Włocławskiego z dnia 6.01.1981 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Włocławku z 02.03.1981 r., nr 1, poz. 17

Fot. 34. Sosna zwyczajna w pasie drogowym drogi powiatowej nr 2215C Rogowo – Dylewo pomiędzy miejscowościami Rogowo i Świeżawy⁶

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Rogowo nie występują użytki ekologiczne.

Obszary Natura 2000

Na terenie gminy nie występują obszarowe formy ochrony przyrody w ramach Natura 2000.

Ochrona gatunkowa

Ochrona gatunkowa ma na celu zabezpieczenie dziko występujących roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. W zakresie ochrony gatunkowej roślin aktualnie w Polsce obowiązuje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 roku (Dz. U. z 20 stycznia 2012r. Nr 14 poz. 81) w sprawie ochrony gatunkowej roślin.

Rozporządzenie określa gatunki dziko występujących roślin:

- ✓ objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
- ✓ objętych ochroną częściową,
- ✓ objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
- ✓ wymagających ustalenia stref ochrony ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref.

Rozporządzenie określa również zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków roślin i odstępstwa od zakazów oraz sposoby ochrony gatunków roślin.

⁶ Orzeczenie nr 1 Wojewody Włocławskiego z dnia 6.01.1981 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Włocławku z 02.03.1981 r., nr 1, poz. 17

W stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową wprowadzone są następujące zakazy: zabijania, okaleczania, chwytania, transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, posiadania żywych zwierząt, posiadania zwierząt martwych lub ich części, niszczenia siedlisk i ostoi, wybierania, posiadania oraz przechowywania jaj i inne.

Rozporządzenie określa gatunki dziko występujących zwierząt, tj.:

- ✓ zwierząt objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
- ✓ zwierząt objętych ochroną częściową,
- ✓ zwierząt objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
- ✓ ptaków, które mogą być sprzedawane, transportowane i przetrzymywane w celach handlowych, jeżeli zostały legalnie upolowane,
- ✓ zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania.

Rozporządzenie określa również zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt i odstępstwa od zakazów oraz sposoby ochrony gatunków, w tym wielkość stref ostoi.

Niektóre gatunki chronione znalazły się także w rejestrze gatunków rzadkich i zagrożonych (Polska Czerwona Księga Zwierząt, Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce).

Gatunki zwierząt wymienione w ww. rozporządzeniu, występujące na terenie gminy Rogowo podlegają ochronie.

Parki podworskie

Na obszarze gminy Rogowo znajdują się dwa parki podworskie: Nadróż i Sosnowo. Obydwa te obiekty, mimo poważnych przekształceń i odstępstw od pierwotnych założeń, prezentują się stosunkowo korzystnie. Generalnie, stan drzew jest dobry, niektóre tylko wymagają prac pielęgnacyjnych.

Lasy ochronne

Za lasy szczególnie chronione, zwane „lasami ochronnymi” mogą być uznane lasy, które:

- ✓ chronią glebę przed zmywaniem lub wyjąłowaniem, powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin,
- ✓ chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz obszarach wododziałów,
- ✓ ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków,
- ✓ są trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu,
- ✓ stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej,
- ✓ mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa.

Na terenie gminy Rogowo lasy ochronne występują w sołectwach: Ruda, Pinino i Rojewo. Należy dążyć do zwiększenia ich udziału w ogólnej powierzchni gminy, co ma swoje uzasadnienie w szeregu pełnionych przez nie funkcji ochronnych. Z uwagi na to w sołectwie Pinino rekomenduje się pozostawienie dotychczasowych funkcji obszaru.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Część wschodnia gminy położona jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – 215 „Subniecka Warszawska” o nieudokumentowanych zasobach. Zbiornik ten nie ma opracowanej dokumentacji hydrogeologicznej.

Podstawowe znaczenie użytkowe mają wody czwartorzędowego oraz paleogeńsko - neogeńskiego piętra wodonośnego. Trzeciorzędowy poziom wodonośny tworzy oligoceński i mioceński poziom wodonośny. Poziom mioceński nie jest ujmowany dla celów pitnych ze względu na niekorzystne parametry fizykochemiczne wody. Związane jest to z facją burowęglanową, którą tworzą piaski pylaste i mułki z domieszką węgla brunatnego. Poziom ten występuje niemal na całym obszarze jednostki, przeważnie pod pokrywą ilów plioceńskich, których miąższość waha się od kilku do prawie 150 m. Oligoceński poziom wód podziemnych występuje na głębokości poniżej 150-180 m. Zbiornik

w tym rejonie ma charakter artezyjski lub subartezyjski w zależności od morfologii terenu. Lustro wody jest napięte, a wody charakteryzują się średnią jakością, lecz dobrą odpornością na zanieczyszczenia antropogeniczne. Warunki występowania trzeciorzędowych utworów wodonośnych (znaczna izolacja) oraz wysoka odporność na zanieczyszczenia antropogeniczne nie wymagają podjęcia działań dla ustanowienia obszaru ochrony zbiornika.

Obszar GZWP 215 Subniecka Warszawska charakteryzują następujące parametry:

- utwory wodonośne – czwartorzęd, kreda
- szacunkowe zasoby dyspozycyjne – 500,9 tys. m³ /dobę
- wskaźnik zasobów dyspozycyjności – 125 m³ /dobę/km²
- miąższość poz. wód > 40 m.

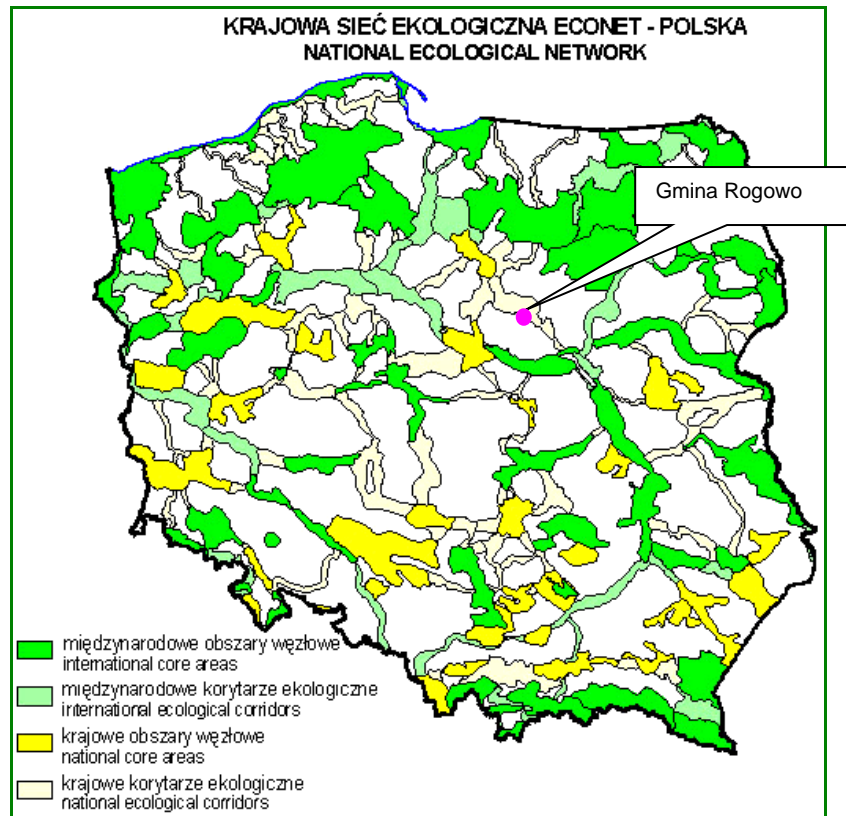

Ryc. 11. Fragment mapy zbiorników wód podziemnych

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/gzwp/4749-mapa-glownych-zbiornikow-wod-podziemnych-stan-na-01-01-2017-r/file.html>

Sieć ekologiczna ECONET

Krajowa sieć ekologiczna ECONET-POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Sieć ECONET-POLSKA pokrywa 46% kraju. Składa się ona z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, wyznaczonych na podstawie takich kryteriów, jak naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość i wielkość. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA została opracowana w 1995 i 1996 roku przez zespół Autorów pod kierownictwem dr Anny Liro jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP) w ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN). Wyznaczono ogółem 78 obszarów węzłowych (46 międzynarodowych i 32 krajowe, które razem obejmują 31% powierzchni kraju) oraz 110 korytarzy ekologicznych (38 międzynarodowych i 72 krajowe, które razem obejmują 15% powierzchni kraju). Sieć ECONET-POLSKA zawiera w sobie również obszary prawnie chronione (parki narodowe i krajobrazowe oraz rezerваты), ostoje przyrody CORINE lub ważne ostoje ptaków, które najczęściej są "wbudowane" w najcenniejsze fragmenty obszarów węzłowych jako tzw. biocentra (regionalne i lokalne).

Ryc.12. Gmina Rogowo na tle krajowej sieci ekologicznej ECONET

Źródło: Instytut Ochrony Środowiska (www.ios.edu.pl)

Przez obszar województwa kujawsko-pomorskiego prowadzą odnogi korytarzy ekologicznych migracji dużych ssaków wyznaczonych przez PAN w Białowieży: „Północnego” oraz „Północno-Centralnego”.

2.4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Na stan środowiska wpływa obecny stan zagospodarowania gminy Rogowo, w tym głównie infrastruktura techniczna, a także funkcja wykorzystywanego terenu (rolnicza, przemysłowa, usługowa, mieszkaniowa).

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko reguluje rozporządzenie Rady Ministrów w niniejszej sprawie i określa:

- rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz
- przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2 powyżej.

Do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko⁷ zalicza się m.in. wydobywanie kopalni ze złoża metodą:

⁷ Pełny katalog przedsięwzięć znajduje się w *Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, w niniejszym opracowaniu podano jedynie przykłady, biorąc

a) odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha,
b) podziemną o wydobyciu kopaliny nie mniejszym niż 100 000 m³ na rok;
a także chów lub hodowlę zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP – przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza). Ponadto zalicza się przedsięwzięcia polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu przedsięwzięć realizowanych lub zrealizowanych, w tym m.in. instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW, stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 220 kV, o długości nie mniejszej niż 15 km.

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁸ zalicza się m.in. następujące rodzaje przedsięwzięć: wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a Rozporządzenia:

a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:

- jeżeli dotyczy torfu lub kredy jeziornej,
 - na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego, na obszarach, o których mowa w art. 88d ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne,
 - na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
 - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - w odległości nie większej niż 250 m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska
 - jeżeli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych,
 - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową,
- b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a.

Ponadto do przedsięwzięć potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko zaliczamy: elektrownie wodne; instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, inne niż instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW, instalacje do oczyszczania ścieków inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 40, przewidziane do obsługi nie mniej niż 400 równoważnych mieszkańców w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne; sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, a także gospodarowanie wodą w rolnictwie polegające na melioracji łąk, pastwisk lub nieużytków; cukrownie; gorzelnie; chów lub hodowla zwierząt, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 51, w liczbie nie mniejszej niż 60 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP).

Jeżeli tego typu przedsięwzięcia byłyby realizowane na terenie gminy wówczas wymagają one przeprowadzenia na etapie planowania oceny ich oddziaływania na środowisko.

pod uwagę zmianę studium polegającą na przeznaczeniu terenów pod eksploatację kruszywa, a także rolniczy charakter gminy

⁸ J.w.

Istniejące elementy infrastruktury technicznej w gminie.

Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Rogowo zaopatrywana jest w wodę do picia z 3 gminnych ujęć wody posiadających udokumentowane zasoby, zlokalizowanych w miejscowościach:

- ✓ **Rogowo** - wydajność 70,0 m³/h – zasoby w kategorii „B” zatwierdzone decyzją Urzędu Wojewódzkiego we Włocławku GT-II-8530/10/79 z dnia 24.03.1979r. Ujęcie składa się z dwóch studni głębinowych wraz ze stacją uzdatniania. Decyzją z dnia 24 lipca 2000 r. (znak RPL 6223-17/2000), Starosta Rypiński ustanowił strefy ochronne dla gminnego ujęcia wody – teren ochrony bezpośredniej jako pas gruntu o szerokości 10 m licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody. Odstąpiono od wyznaczenia terenu ochrony pośredniej z uwagi na 78 m kompleks osadów izolujących warstwy wodonośne. Strefy zostały ustanowione do dnia 31 grudnia 2020 roku.
- ✓ **Nadróż** - wydajność 55,0 m³/h – zasoby w kategorii „B” zatwierdzone decyzją Urzędu Wojewódzkiego we Włocławku – OŚ.8530-35/89 z dnia 06.09.1989r. Ujęcie składa się z dwóch studni głębinowych. Na ujęciu wody zlokalizowane są dwa zbiorniki wyrównawcze 2x100 m³, wodociąg pracuje w układzie dwustopniowego pompowania wody. Decyzją z dnia 24 lipca 2000 r. (znak RPL 6223-18/2000), Starosta Rypiński ustanowił strefy ochronne dla gminnego ujęcia wody – teren ochrony bezpośredniej jako pas gruntu o szerokości 10 m licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody. Odstąpiono od wyznaczenia terenu ochrony pośredniej z uwagi na 91 m kompleks utworów nieprzepuszczalnych. Strefy ochronne zostały ustanowione do dnia 31 grudnia 2020 roku.
- ✓ **Sarnowo** – wydajność 38 m³/h – zasoby zatwierdzone decyzją PWRN w Bydgoszczy – GL/410/570/72 z dnia 07.12.1972r. Ujęcie składa się z dwóch studni głębinowych, wodociąg pracuje w układzie jednostopniowego pompowania wody. Decyzją z dnia 24 lipca 2000 r. (znak RPL 6223-19/2000), Starosta Rypiński ustanowił strefy ochronne dla gminnego ujęcia wody – teren ochrony bezpośredniej jako pas gruntu o szerokości 10 m licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody. Odstąpiono od wyznaczenia terenu ochrony pośredniej z uwagi na 28 m kompleks utworów nieprzepuszczalnych. Strefy ochronne zostały ustanowione do dnia 31 grudnia 2005r.

W miejscowościach Czumsk Duży i Pręczi znajdują się nieczynne studnie głębinowe.

Gmina posiada wystarczające zasoby wodne dla zaopatrzenia w wodę odbiorców w ich granicach administracyjnych. **Dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa.**

Zgodnie z Art. 83. ust.3 i 4 Prawa wodnego budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę realizuje się jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków, natomiast w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne lub inne rozwiązania zapewniające ten sam co systemy kanalizacji zbiorczej poziom ochrony środowiska.

Gmina Rogowo obsługiwana jest przez miejską **mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków** o przepustowości 75 m³/dobę zlokalizowaną w Rypinie. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych z oczyszczalni jest rzeka Rypienica.

Gmina Rogowo posiada opracowaną koncepcję kanalizacji całej gminy.

Obecnie na terenie gminy skanalizowanych jest siedem obrębów położonych w środkowej części gminy tj. Rojewo, Rogowo, Świeżawy, Pręczi, Karbowizna, Sosnowo i Kosiorzy. Planowana jest realizacja kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Lasoty, Nadróż, Charszewo i Kobrzyniec. Ścieki sanitarne poprzez sieć kolektorów zbiorczych i szereg przepompowni ścieków odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni w Rypinie.

Istniejące do tej pory lokalne oczyszczalnie ścieków o małej przepustowości zlokalizowane w Nadrózu, Sosnowie i Rogowie przeznacza się do zamknięcia i podłączenia do sieci kanalizacyjnej.

Na terenie gminy jest wiele miejscowości o rozproszonej zabudowie, na terenie których wykonanie sieci kanalizacyjnych nie ma ekonomicznego uzasadnienia. W tej sytuacji możliwym do realizacji rozwiązaniem mogą być małe **przydomowe oczyszczalnie ścieków**.

Gospodarka energetyczna

Przez teren gminy Rogowo przebiegają:

- linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Grudziądz Węgrowo – Płock
- linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Olsztyn I – Włocławek Azoty
- linie elektroenergetyczne 110 kV relacji Lipno – stacja pomp na rurociągu ropy naftowej w Puszczy Miejskiej (gmina Rypin) – Rypin

Dla ww. linii elektroenergetycznych wynikają ograniczenia w zagospodarowaniu, zgodnie z przepisami odrębnymi. Realizację inwestycji w sąsiedztwie tych linii należy każdorazowo uzgadniać z właściwym operatorem sieci

Wytyczne dotyczące użytkowania terenu w pasach technologicznych istniejących linii elektroenergetycznych:

- warunki lokalizacji wszelkich obiektów w pasach technologicznych należy uzgadniać z właścicielem linii elektroenergetycznych,
- w pasach technologicznych nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
- dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę istniejących linii,
- pod liniami nie należy sadzić roślinności wysokiej – zalesiania terenów rolnych w pasach technologicznych linii mogą być przeprowadzone w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów,
- wszelkie zmiany w kwalifikacji terenu w obrębie pasów technologicznych linii i w ich najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez właściciela linii,
- dla linii elektroenergetycznych musi być zapewniony dostęp w celu wykonania prac eksploatacyjnych.

Dla linii napowietrznych SN wynikają konsekwencje przestrzenne w postaci zajęcia terenu – pas ograniczonego użytkowania terenu (pas technologiczny) – 13 m (po 6,50 m od osi linii w obu kierunkach).

Zaopatrzenie w gaz

Przez teren gminy przebiega **rurociąg produktów naftowych PERN** z Płocka do Gdańska

Zgodnie z § 136 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. nr 243 poz. 2063), minimalna szerokość strefy bezpieczeństwa dla jednego rurociągu przesyłowego dalekosiężnego wynosi (środek stanowi oś rurociągu) – co najmniej 40,0 m (dla rurociągu o średnicy nominalnej powyżej 600 mm). Zgodnie z § 137 w/w rozporządzenia strefa bezpieczeństwa może być użytkowana zgodnie z pierwotnym jej przeznaczeniem. Wewnątrz strefy bezpieczeństwa niedopuszczalne jest wznoszenie budowli, urządzenie stałych składów i magazynów oraz zalesianie. Dopuszcza się w strefie bezpieczeństwa usytuowanie innej infrastruktury sieci uzbrojenia terenu pod warunkiem uzgodnienia jej z właścicielem rurociągu przesyłowego dalekosiężnego. Na terenach otwartych dopuszcza się w strefie bezpieczeństwa sadzenie pojedynczych drzew w odległości co najmniej 5,0 m od rurociągu przesyłowego dalekosiężnego.

Tereny działek budowlanych powinny znajdować się poza strefą bezpieczeństwa rurociągu naftowego. Powyższa strefa przez ograniczenia w jej użytkowaniu i wykonywaniu robót budowlanych ma zapewnić nienaruszalność, a więc bezpieczeństwo dla rurociągu i kabla oraz umożliwić do nich dostęp w celach kontroli, konserwacji i naprawy.

Wszelkie planowane inwestycje liniowe podziemne i nadziemne przechodzące przez strefę bezpieczeństwa oraz roboty z nimi związane muszą być uzgodnione i wykonane pod nadzorem gestora sieci.

Telekomunikacja

Gmina posiada rozbudowaną sieć infrastruktury telekomunikacyjnej telefonii stacjonarnej oraz system telefonii komórkowej GSM, oparty na dwóch stacjach bazowych operatorów telefonii komórkowej działających w Polsce zlokalizowanych w miejscowościach Stary Kobrzyniec, Rogowo i Borowo.

Energetyka wiatrowa

Na terenie gminy Rogowo zostały wskazane tereny do lokalizacji elektrowni wiatrowych – wydana jest decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (w miejscowości Borowo)

Wg opracowania pt. „Odnawialne źródła energii - zasoby i możliwości wykorzystania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego” sporządzonego przez Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku, gmina Rogowo położona jest w obszarze, na którym w większości dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych przy uwzględnieniu ograniczeń indywidualnych, gdzie mogą wystąpić mało istotne ograniczenia przyrodniczo-rolnicze.

Lokalizacja nowych elektrowni wiatrowych możliwa będzie przy respektowaniu wymogów prawnych dotyczących wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a w szczególności ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961), przepisów dotyczących obszarów podlegających ochronie prawnej oraz norm dotyczących hałasu.

Zgodnie z art. 4. 1. ww. Ustawy „Odległość, w której mogą być lokalizowane i budowane: 1) elektrownia wiatrowa – od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, oraz 2) budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa - od elektrowni wiatrowej - jest równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej)”.

Obecnie na terenie Gminy funkcjonują 2 turbiny wiatrowe o mocy 0,6 Mg każda - razem 1,2 Mg. Wysokość wieży turbiny do osi wynosi 63 m, natomiast wysokość całkowita przyjęła wartość 65 m, o mocy akustycznej 90 dB. Na terenie Gminy Rogowo wykorzystywana jest także **energia solarna**. W miejscowościach Rogowo, Kobrzyniec, Sosnowo, Charszewo, Lasoty oraz Czumsk Mały zainstalowano ogniwa fotowoltaiczne.

Gospodarka odpadami

Zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia, zdrowia ludzi i ochronę środowiska określa ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 992 z późn. zm.).

Odpady unieszkodliwiane są w ramach Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (region 2 wschodni) z regionalnymi instalacjami przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w Lipnie (miasto Lipno), Puszczy Miejskiej (gm. Rypin), Niedźwiedziu (gm. Dębowa Łąka), Osnowie (gm. Chełmno). RIPOK-i te wyposażone są w instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów; instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Instalacje:	
MBP – Z	Mechaniczno-Biologiczne Przetwarzanie Zmieszanych odpadów komunalnych
Z	Przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów
SK	Składowisko odpadów (komunalnych)
SP	Spalarnia odpadów komunalnych
Sort	Sortownia odpadów powiązana funkcjonalnie ze spalarnią
	Niebieskie pole oznacza istniejącą instalację RIPOK
	Żółte pole oznacza planowaną instalację RIPOK
	Obwódka oznacza planowaną instalację ponadregionalną

Ryc.13. Instalacje RIPOK funkcjonujące i planowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028 przyjęty uchwałą nr XXXII/545/17 sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r.

Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu gminy

Tereny usługowo-produkcyjne

Tereny zabudowy usługowej koncentrują się we wsi gminnej Rogowo. Zlokalizowane są tu wszystkie podstawowe usługi publiczne i niepubliczne dostępne na terenie gminy (funkcjonują tutaj szkoły, ośrodek publicznej opieki zdrowotnej, obiekty sportowe i kultury, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne). Na obszarze wiejskim gminy usługi koncentrują się w większych miejscowościach, m.in. w Nadrożu.

Tereny eksploatacji kruszywa

Udokumentowane złoża kopalin znajdują się głównie w zachodniej części gminy Rogowo (rozpoznano 17 złóż). Eksploatacja prowadzona jest w 6 miejscach, z tego w 3 okresowo (patrz tab. 1 oraz ryc. 2).

Eksploatacja kruszyw naturalnych ingeruje w środowisko przyrodnicze. Wywołuje zarówno skutki zamierzone jak i niezamierzone (pozytywne i negatywne). Powstałe wyrobiska na stałe zmieniają

morfologię terenu, a tym samym krajobraz danego obszaru. Dlatego ważnym jest, aby po zakończonej eksploatacji tereny poddawane były rekultywacji, która ma na celu zrekompensowanie niekorzystnych zmian, powodowanych działalnością górniczą. Często nowo powstałe obszary stają się siedliskiem dla dziko żyjących gatunków zwierząt i roślin, a tym samym przyczyniają się do zachowania różnorodności biologicznej.

Tereny mieszkaniowe i komunikacja

Tereny mieszkaniowe koncentrują się w miejscowości gminnej Rogowo, Nadrożu oraz Kobrzyńcu, Sosnowie. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz mieszkaniowo-usługowa, o charakterze zwartym.

Na terenie wiejskim zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna i w zabudowie zagrodowej) jest rozproszona, zlokalizowana wzdłuż wybranych dróg.

Gmina jest dość dobrze skomunikowana, przebiega przez nią droga wojewódzka nr 557 Rypin - Lipno, Nr 560 Brodnica – Bielsk oraz dziesięć dróg powiatowych. Ponadto posiada dobrze rozwiniętą, gęstą sieć publicznych dróg gminnych.

Uwarunkowania przyrodnicze gminy Rogowo oraz sieć osadnicza, komunikacyjna i infrastrukturalna pozwalają, biorąc pod uwagę planowane inwestycje, na wskazanie obszarów, w których potencjalnie najwięcej wystąpi negatywnych oddziaływań na środowisko. Są to w szczególności przedsięwzięcia dotyczące realizacji liniowych systemów infrastruktury technicznej oraz eksploatacji kruszywa:

- w transporcie drogowym – zakres negatywnych oddziaływań uzależniony jest w dużym stopniu od sposobu realizacji inwestycji. Zastosowanie w trakcie budowy i eksploatacji proekologicznych metod może w znakomity sposób zmniejszyć niekorzystne skutki. Efektem pozytywnym realizacji dróg będzie zmniejszenie szkodliwych emisji i poprawa klimatu akustycznego w obrębie terenów intensywnie zabudowanych,
- budowa sieci kanalizacyjnych systemu rozdzielczego: kanalizacja sanitarna i deszczowa,
- budowa sieci elektroenergetycznych związanych z rozwojem gminy,
- tereny wydobywania kruszywa, mocno ingerujące okresowo w środowisko (m.in. zmiana krajobrazu, zachwianie stosunków wodnych na danym obszarze) wymagające późniejszej rekultywacji.

Ponadto obszary, na których będzie następowała intensyfikacja rozwoju oraz kumulowanie się oddziaływań i skutków w środowisku, będzie generować powstawanie problemów i konfliktów na płaszczyźnie funkcjonalno – przestrzennej i ekologicznej, przede wszystkim w strefach produkcyjno-usługowo-rolnej oraz strefie wiejskiej rolno-osadniczej, gdzie m.in. wyznaczono tereny eksploatacji złóż kopalin.

Należy tutaj wymienić:

Zanieczyszczenia powietrza – pogorszenie stanu atmosfery,

Wytwarzanie ścieków – zwiększenie ilości ścieków sanitarnych i technologicznych oraz możliwość powstawania ścieków niebezpiecznych,

Wytwarzanie odpadów – zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów oraz możliwość wytwarzania odpadów niebezpiecznych,

Hałas i wibracje – pogorszenie dotychczasowego klimatu akustycznego oraz zwiększenie uciążliwości wywołanych wibracjami,

Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące – brak nowych oddziaływań,

Środowisko życia człowieka – w wyniku rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej nastąpi wzrost komfortu życia ludzi, z drugiej strony nastąpi pogorszenie warunków aerosanitarnych i akustycznych, w wyniku kumulacji uciążliwości możliwość zagrożenia dla zdrowia ludzi stale przebywających w rejonie objętym zmianą studium.

Wody powierzchniowe – możliwość likwidacji części rowów melioracyjnych oraz sztucznych zbiorników wód powierzchniowych oraz możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych,

Wody podziemne – możliwość sztucznego obniżenia poziomu wód gruntowych w części obszaru, zwłaszcza podczas wydobywania kopalin oraz możliwość zanieczyszczenia wód gruntowych,

Rzeźba terenu – zmiany związane z wydobywaniem złóż kruszywa, likwidacja terenów o wyraźnych spadkach, ich wyrównanie lub nasypianie oraz likwidacja form morfologicznych,

Klimat – wystąpi przekształcenie warunków mikroklimatycznych w kierunku cech dla terenów zabudowanych (na terenach przeznaczonych pod lokalizację nowych obiektów budowlanych oraz na całym terenie ograniczenie przewietrzania),

Szata roślinna – częściowa degradacja zieleni o niskich i przeciętnych walorach przyrodniczo – krajobrazowych oraz zmiany warunków siedliskowych szaty roślinnej, zwłaszcza na terenach eksploatacji kruszywa,

Świat zwierzęcy – ograniczenie możliwości przemieszczania się zwierząt oraz likwidacja miejsc bytowania lokalnej fauny, m.in. na terenach eksploatacji kruszywa

System ekologiczny, bioróżnorodność – dalsze ograniczenie różnorodności biologicznej, w tym na terenach eksploatacji kruszywa

Krajobraz – urbanizacja krajobrazu z dominacją zabudowy mieszkaniowej i obiektów infrastruktury, a także pojawienie się kolejnych miejsc wydobywania kruszywa oraz zmniejszenie powierzchni terenów otwartych,

Obszary i obiekty prawnie chronione – przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju oraz ładu przestrzennego brak negatywnych oddziaływań.

3. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOT. OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Realizacja projektu zmiany studium wprowadzi do środowiska, co jest oczywiste, szereg zmian zarówno o charakterze pozytywnym jak i negatywnym. Analiza przedstawionych wcześniej ustaleń i zapisów pozwala przypuszczać, że w ogólnym bilansie zmian pozytywnych powinno być więcej, pod warunkiem pozostawienia obszaru nr 3 bez zmiany funkcji. W świetle tego wydaje się iż najistotniejszym problemem jest pełna realizacja wszystkich zapisów odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do środowiska. W rozdziale 2.3. niniejszego opracowania dokonano analizy form ochrony przyrody w gminie. W rozdziale 4. przedstawione zostaną główne problemy ochrony środowiska dla istniejących obszarów (form) biorąc pod uwagę zapisy projektu zmiany studium.

Szczególne konsekwencje w zakresie maksymalnej ochrony środowiska powinna dotyczyć **zachowania korytarza ekologicznego**, który stanowi jeden z warunków zachowania równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, jednego z aspektów realizacji zrównoważonego rozwoju. Ponadto uwagę powinny również zostać objęte mniejsze korytarze, związane głównie z występowaniem gleb hydromorficznych.

Ochrona korytarzy ekologicznych wiąże się z wprowadzaniem w opracowaniach planistycznych ograniczeń w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenu.

Nie można zatem pod żadnym pozorem dopuścić do ingerencji człowieka w wyniku której wspomniany obszar mógłby utracić swoją funkcję (m.in. obszar nr 3, położony w sąsiedztwie korytarza ekologicznego).

Drugim istotnym problemem jest **wzbogacenie obszaru gminy w powierzchnie biologicznie czynne**. Niezbędne jest w tym zakresie pełne respektowanie zapisów studium określających intensywność zabudowy. Niestety, wzorem wielu doświadczeń, należy liczyć się z różnego rodzaju naciskami i wybiegami inwestorów aby uzyskać jak najwyższy wskaźnik zabudowy na swoim terenie. Brak konsekwencji stosownych władz w tym zakresie może doprowadzić do nadmiernego zagęszczenia zabudowy, a w efekcie końcowym ograniczenia możliwości wprowadzenia zieleni.

Kolejnym ważnym problemem jest **zabezpieczenie czystości wód podziemnych**. W tym przypadku niezbędna jest pełna realizacja zapisów odnoszących się do gospodarki wodno-ściekowej. Nie można dopuścić do sytuacji aby duże zainwestowane obszary pozbawione były sieci kanalizacyjnej. Rozwiązania obejmujące budowę tymczasowych szczelnych zbiorników na nieczystości płynne powinny być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach i na czas ściśle określony. W świetle tego wydaje się, że nowa zabudowa powinna być realizowana tylko na terenach posiadających pełne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną. W odniesieniu do stosunków wodnych należy również zwrócić uwagę na konieczność maksymalnego zachowania elementów powierzchniowej sieci hydrograficznej. Rozwiązania techniczne z zakresu podziemnej infrastruktury technicznej oraz fundamentowania budynków i budowli powinny ograniczać do maksimum ochronę istniejących zbiorników wód powierzchniowych.

Prawie 98% mieszkańców korzysta z wodociągu gminnego. Natomiast stopień skanalizowania (korzystający z kanalizacji w ogóle ludności) gminy Rogowo wynosi 34%.

Aglomeracja oparta jest o oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w miejscowości Rypin, obsługującą miasto Rypin oraz wsie z gminy Rypin; wsie z terenu gminy Brzuze, a także wsie: Bąkowizna, Ruda, Nadroż, Sitnica, Charszewo, Pinino, Stary Kobrzyńiec, Lasoty, Pręczi, Świeżawy, Rogowo,

Rogówko, Rojewo, Brzeszczki Duże, Korzeniowo, Borowo, Sosnowo, Kosiory, Górki, Czumsk Duży, Zamość i Karbowizna z terenu gminy Rogowo.

Mieszkańcy nie posiadający dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej korzystają z indywidualnych systemów odprowadzania ścieków.

Należy prowadzić sukcesywne inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, aby maksymalnie ograniczyć szkodliwe oddziaływanie dla środowiska, a jednocześnie podnieść standard życia i zdrowia mieszkańców gminy.

Kolejnym elementem środowiska, który wymaga szczególnego potraktowania są grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych oraz obszary cenne przyrodniczo, takie jak pomniki przyrody czy użytki ekologiczne.

Grunty rolne chronione są na podstawie wspomnianej już ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 1995 r. Ochrona ta polega zwłaszcza na ograniczaniu zmiany przeznaczenia gruntów o najwyższej wartości bonitacyjnej (grunty klas I-III) na cele nierolnicze. Zgodnie z przepisami ww. ustawy zmiana przeznaczenia gruntów (poza terenem miejskim) stanowiących użytki rolne klas I-III na cele nierolnicze i nieleśne wymaga zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa i rozwoju wsi i uzyskiwana jest na etapie sporządzania planu miejscowego. Ochrona gleby zmierza nie tylko do zmniejszenia uciążliwości działań człowieka na środowisko, ale także do renaturalizacji terenów już zniszczonych i przywracania ponownie ich funkcji przyrodzie. W celu ochrony ziemi i gleby podejmowanie mogą być następujące działania:

- **ograniczenie emisji zanieczyszczeń przemysłowych i komunikacyjnych.** Działania takie mogą obejmować zarówno inwestycje w nowe technologie (lub modernizację już istniejących), jak i propagowanie określonych środków transportu. Zagadnienia te ściśle łączą się zarówno z ochroną powietrza jak i wody, bo ich stan bezpośrednio wpływa na skażenie gleb,
- **ograniczenie uciążliwości rolnictwa dla środowiska.** Działania takie mogą obejmować zarówno ograniczenie intensywności produkcji (farmy wielkoprzemysłowe, monokulturowe gospodarstwa, mniejsze nawożenie itp.) jak i też biologiczną ochronę upraw, stosowanie płodozmianu czy ograniczenie zmian krajobrazu poprzez m.in. zachowanie zadrzewień śródpolnych,
- **przywracanie prawidłowych stosunków wodnych co zapobiega m in. stepowaniu.** Możliwe jest tutaj zarówno stosowanie ochrony biernej (np. obszary chronionego krajobrazu, rezerwaty itp.), jak i czynnej (np. mała retencja, prawidłowa melioracja, nasadzenia drzew),
- **odpowiednia edukacja ekologiczna** (uświadomienie społeczeństwa odnośnie szkodliwości wypalania traw, czy zaśmiecania lasów),
- **budowanie bezpiecznych składowisk odpadów i wysypisk śmieci** (lub modernizacja już istniejących). Chodzi tutaj nie tylko o odizolowanie od środowiska takich terenów, ale także o ich rekultywację po okresie użytkowania. Z zagadnieniem tym wiąże się także recykling i segregacja śmieci.

Realizacja przewidywanych ustaleń zmian studium... nie będzie miała znaczącego wpływu na obszary podlegające ochronie, pod warunkiem przestrzegania wszelkich nakazów i zakazów związanych użytkowaniem obszarów i obiektów.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM A ICH ODNIESIENIE W STUDIUM

Znaczna ilość dokumentów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych wiąże się problematyką ochrony środowiska. Poniżej znajduje się przegląd zapisów w zakresie celów założonych w najważniejszych dokumentach strategicznych i operacyjnych.

Warto nadmienić, że cele ochrony środowiska przyjmowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce poprzez egzekwowanie odpowiednich aktów prawnych⁹, w tym bezpośrednio wdrożenie dyrektyw Wspólnot Europejskich, czy też opracowane są zgodnie z zaleceniami międzynarodowych konwencji.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Konferencja Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r.

Polska podpisując w czerwcu 1992 roku w Rio de Janeiro **Konwencję o różnorodności biologicznej**, a w roku 1996 ją ratyfikując, stała się jej pełnoprawną stroną i przyjęła na siebie wszystkie zobowiązania wynikające z tego ważnego dokumentu. Zdefiniowano tu założenia zrównoważonego rozwoju. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki. Przyjęto trzy cele konwencji: ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych.

Konwencja wprowadziła m.in. obowiązek przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć, informowania o szkodach powstałych w środowisku przyrodniczym danego kraju i szybkiego reagowania na nie.

Najważniejszym organem konwencji jest Konferencja Stron, dokonująca przeglądu wdrażania konwencji oraz podejmująca decyzje określające zadania dla stron i sekretariatu konwencji. Trzynaste spotkanie Konferencji Stron odbyło się w grudniu 2016 r. w Cancun (Meksyk).

Projekt studium maksymalnie jak to możliwe, równorzędnie traktuje racje społeczne, ekonomiczne i ekologiczne, z naciskiem na środowisko.

Agenda XXI - Globalny Program Działania na XXI wiek

W części II „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody”, znajduje się odniesienie do problematyki ochrony środowiska: potrzeba badań środowiska, zapobieganie zagrożeniom,

⁹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. poz. 1405 z późn. zm.), na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Zatem już samo przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest realizacją celów określonych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. i Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r.

Wszystkie akty prawne dotyczące ochrony środowiska, w tym m.in.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne; ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, których wymogi są uwzględniane przy opracowaniach planistycznych, wdrażają dyrektywy Wspólnoty Europejskiej w zakresie swoich regulacji.

zwalczanie negatywnych zjawisk w środowisku, ochrona zasobów środowiska, bezpieczna gospodarka itd.

Przyjmuje się, że projekt studium wpisuje się w ten program – ustalenia ściśle wiążą się z ochroną zasobów środowiska i bezpieczną gospodarką.

Cele Zrównoważonego Rozwoju (*Sustainable Development Goals* - SDGs)

Spółeczność międzynarodowa uzgodniła podczas konferencji nt. Zrównoważonego Rozwoju - Rio+20 „The Future We Want” (w czerwcu 2012 r.) wypracowanie nowych Celów Zrównoważonego Rozwoju (*Sustainable Development Goals* - SDGs), które będą zasadniczym elementem nowej agendy rozwojowej po 2015 r. Dotychczasowa agenda rozwojowa oparta była na tzw. Milenijnych Celach Rozwoju (MDGs) przyjętych w 2000 r., które miały zostać wypełnione do 2015 r. Przyjęto wówczas osiem MDGs, przy czym cele te nie były negocjowane w procesie międzynarodowym, a opracowane przez komitet ekspertów. Nie zostały one w całości zrealizowane, zatem działania na rzecz ich realizacji po roku 2015 zostały włączone do SDGs.

Propozycja SDGs zawiera 17 celów głównych i 169 powiązanych z nimi zadań. Dużym osiągnięciem dotychczasowych międzynarodowych i unijnych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju jest uznanie znaczenia wymiaru środowiskowego dla zapewnienia wzrostu potencjału na świecie i tworzenia odpowiednich warunków życia dla obecnych i przyszłych pokoleń. Efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi, efektywność energetyczna, zapewnienie powszechnego dostępu do wody, usług sanitarnych, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zapewnienie rozwoju usług ekosystemowych, zrównoważone leśnictwo, wprowadzanie zrównoważonych wzorców produkcji i konsumpcji (SCP) oraz adaptacja do zmian klimatu to główne działania środowiskowe na rzecz walki z ubóstwem oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Wymienione obszary znalazły satysfakcjonujące odzwierciedlenie w postaci propozycji konkretnych SDGs.

Dokument „Transforming Our World: The 2030 Agenda for Global Action” został przyjęty podczas Szczytu ONZ w Nowym Jorku, 25 września 2015 r.¹⁰ Zgodnie z jej założeniami uzgodnione na poziomie globalnym cele znajdują swoje przełożenie w działaniach krajowych i na poziomie regionalnym, uwzględniających lokalne uwarunkowania.

Cele ustanowione na szczeblu krajowym

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Przyjęta w 1997r. Konstytucja stwierdza, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (Art. 5). Ustala, że ochrona środowiska jest obowiązkiem m.in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (Art. 74). Do jej zapisów jako podstawowego prawa w Polsce odnoszone są wszystkie pozostałe dokumenty prawne.

Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Podstawowym dokumentem krajowym z zakresu ochrony środowiska jest „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”, przyjęta uchwałą Sejmu

¹⁰ Polska wersja językowa dokumentu: "Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030" znajduje się na stronie internetowej poświęconej działalności ONZ pod adresem: <http://www.un.org.pl/agenda-2030-rezolucja>

Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009r. (M.P. 2009 nr 34, poz. 501)¹¹. Zgodnie z polityką ekologiczną, zasady ochrony środowiska i przyrody powinny być uwzględnione w planach zagospodarowania przestrzennego. Chodzi o wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzenie ocen oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Sformułowano cele polityki ekologicznej w zakresie racjonalizacji zużycia wody, zmniejszenia materiałochłonności i odpadowości produkcji, zmniejszenia energochłonności, ochrony gleb, racjonalnej eksploatacji lasów, ochrony kopalń, jakości powietrza, hałasu, bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, różnorodności biologicznej, krajobrazu.

Kierunki działań zawarte w Polityce ekologicznej państwa, w tym:

- ✓ poprawa stanu czystości wód powierzchniowych,
- ✓ poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- ✓ zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000,
- ✓ racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ✓ przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno- błotnych,
- ✓ rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Polityka wskazuje podstawowe instrumenty pozwalające gminom na racjonalną gospodarkę terenami oraz podkreśla szczególną rolę jaką spełnia planowanie przestrzenne., przy czym konieczne jest:

- ✓ wdrożenie koncepcji korytarzy ekologicznych,
- ✓ uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,
- ✓ określenie zasad ustalenia progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska,
- ✓ wprowadzenie mechanizmów ochrony zasobów złóż kopalń przed zagospodarowaniem powierzchni uniemożliwiającym przyszłe wykorzystanie,
- ✓ uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu.

Zgodnie z projektem Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej:

„jednym z priorytetów polityki ekologicznej będzie ochrona dziedzictwa przyrodniczego Polski m.in. poprzez podejmowanie działań mających na celu poprawę stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju, w tym doskonalenie systemu ochrony przyrody, zachowanie i przywracanie siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych gatunków, utrzymanie i odbudowę funkcji ekosystemów będących źródłem usług dla człowieka.

Należy dążyć do umocnienia systemu ochrony przyrody, w tym usprawnić zarządzanie siecią Natura 2000. Potrzebne jest uzupełnienie sieci parków narodowych i rezerwatów w sposób, który zapewni ich reprezentatywność względem różnorodności zasobów przyrodniczych w kraju i zachowa tereny najcenniejsze. Należy kontynuować proces planowania zadań ochronnych lub tworzenia planów ochrony dla wymagających tego form ochrony przyrody, ponadto należy doskonalić system ocen oddziaływania inwestycji na środowisko.

¹¹ Dokument nie był aktualizowany po 2016 r.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030r.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030), przyjęta przez rząd w grudniu 2011 r., jest najważniejszym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. W dokumencie:

- przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju do 2030 roku,
- określono cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania kraju,
- wskazano zasady, według których działalność człowieka powinna być realizowana w przestrzeni.

W KPZK 2030 rozwój kraju traktowany jest w sposób kompleksowy. Oznacza to, że zadaniem zagospodarowania przestrzennego jest godzenie interesów różnych użytkowników przestrzeni (mieszkańców, przedsiębiorców inwestorów, państwa). Powinno być spójne z decyzjami podejmowanymi w innych obszarach dotyczących np. inwestycji infrastrukturalnych, potrzeby rozwoju miast, ochrony terenów zielonych.

KPZK wskazuje najpilniejsze problemy zagospodarowania polskiej przestrzeni i konkretne działania naprawcze w sześciu obszarach tematycznych dla:

- poprawy konkurencyjności największych miast i powiązań między nimi,
- tworzenia warunków równomiernego rozwoju poza dużymi miastami,
- rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej (np. sieci szerokopasmowe),
- **poszanowania środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych,**
- wzmocnienia odporności Polski na zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym (np. poprzez budowanie połączeń energetycznych z sąsiednimi państwami) czy ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi (np. powodzią),
- systematycznej budowy i **utrzymania skutecznego systemu planowania przestrzennego** (np. eliminowania chaotycznego sposobu zabudowy przedmieść).

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Przyjęta przez rząd 17 września 2019 r., jest najważniejszym dokumentem strategicznym dotyczącym polityki regionalnej państwa.

Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE.

KSRR 2030 r. kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich.

W strategii przewidziano skuteczniejszą identyfikację potrzeb rozwojowych wszystkich obszarów kraju, a także efektywniejsze rozpoznanie zasobów jakimi dysponują, wskazanie wyzwań i barier rozwojowych. Takie podejście przełoży się na lepsze dopasowanie narzędzi interwencji (np. programów) do możliwości i potencjałów rozwojowych poszczególnych obszarów kraju.

Jednym z celów KSRR jest zapewnienie większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo. Dlatego w dokumencie wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), które otrzymają szczególne wsparcie (będą to obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Śląsk i tereny Polski wschodniej).

Ponadto Strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. W związku z tym wspierane będą lokalne przedsiębiorstwa.

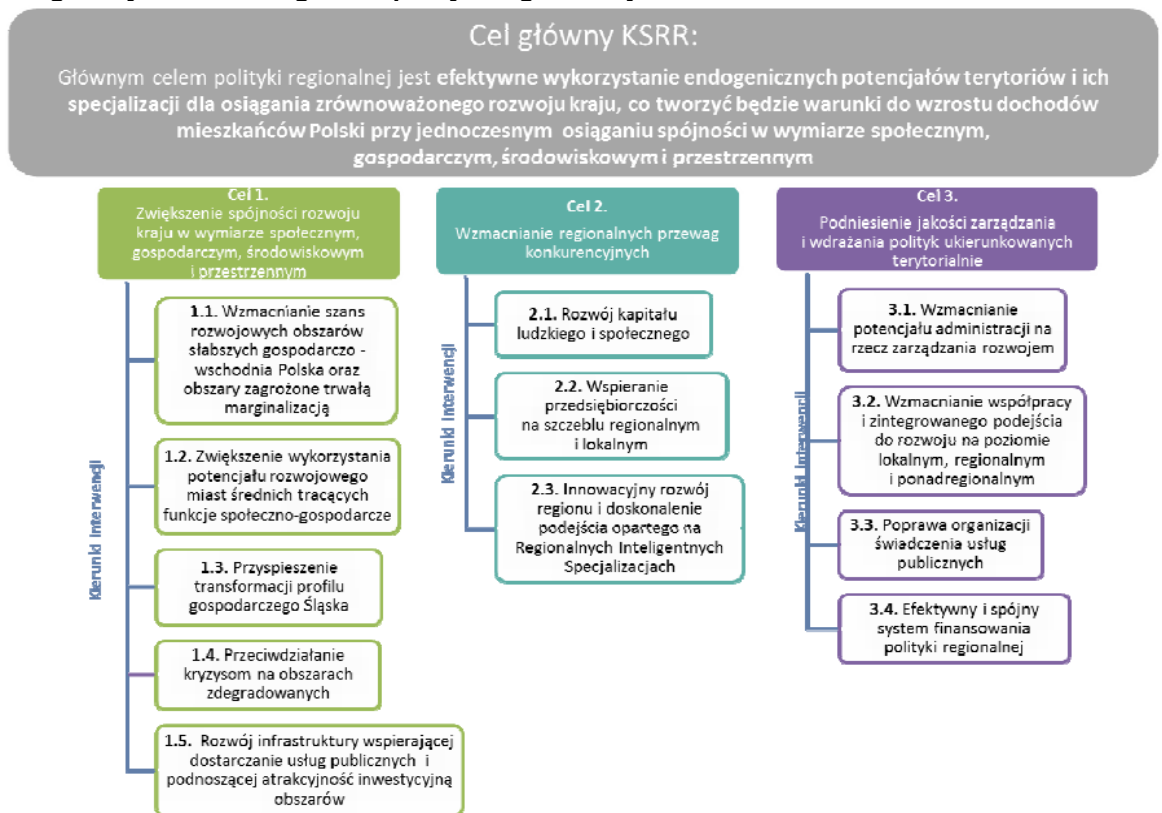
W strategii istotny nacisk położono na rozwijanie kompetencji administracji publicznej. Chodzi o umiejętności niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rozwoju, w szczególności na terenach o niskim potencjale rozwojowym, a zwłaszcza wspieranie powiązań między lokalnym i regionalnym sektorem publicznym a światem biznesu i nauki.

W dokumencie przewidziano zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej. Strategia tworzy warunki do większego angażowania się samorządów gminnych i powiatowych w realizację wspólnych projektów i we współpracę ponad granicami administracyjnymi.

Ponadto KSRR 2030 prezentuje:

- jak dostosować się do zmian, które dzieją się wokół nas, by Polska była świadomym, odnoszącym korzyści uczestnikiem procesu globalizacji;
- jak wykorzystać atuty regionu – w tym zasoby ludzkie i naturalne, zalety lokalizacyjne i instytucjonalne - do jego rozwoju;
- mechanizmy współpracy pomiędzy: rządem, samorządem regionalnym, lokalnym, które umożliwiają ukierunkowanie krajowych i regionalnych strumieni finansowych na realizację powstających oddolnie wizji i planów rozwoju.

Cel główny i cele szczegółowe polityki regionalnej

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia (SOR) została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. SOR jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. *Strategii Rozwoju Kraju 2020*. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Dokument ten stanowi rozwinięcie i operacjonalizację tzw. Planu Morawieckiego, w

którym została sformułowana nowa wizja i model rozwoju kraju będące odpowiedzią na wyzwania stojące przed polską gospodarką. Wyzwania te określono formułą **pięciu pułapek rozwojowych**: średniego dochodu, braku równowagi, przeciętnego produktu, demograficznej oraz słabości instytucjonalnej. Niezależnie od nich za bariery dla rozwoju Państwa uznano rozwarstwienie społeczne i utrzymujące się zróżnicowania przestrzenne w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego.

W *Strategii* zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych. Stanowi ona też **podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem**, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów). Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem nowych, zintegrowanych strategii rozwoju, które posłużą do realizacji założonych celów i uszczegółowienia zapisów SOR.

Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. SOR przedstawia **nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony**. Jest on oparty o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty. Nowy model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki. Jego fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.

Polityka regionalna doprowadzić ma do zwiększenia efektywności interwencji publicznej, w szczególności w odniesieniu do słabszych regionów, podregionów, miast i obszarów wiejskich, nie rezygnując jednak z wykorzystania potencjałów terytoriów wysoko rozwiniętych.

Głównym celem SOR jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”.

W *Strategii* wyszczególniono także **cele szczegółowe**:

I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);

II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);

III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE)

oraz **obszary wpływające na osiągnięcie celów *Strategii***: Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały

bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK).

Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. Do chwili obecnej przeprowadzono pięć jego aktualizacji w latach: 2005, 2009, 2010, 2015 i 2017.

V aktualizacja KPOŚK (AKPOŚK 2017)

Rada Ministrów przyjęła piątą aktualizację KPOŚK 31 lipca 2017 r. Przyjęta przez rząd aktualizacja zawiera listę zadań zaplanowanych przez samorządy do realizacji w latach 2016-2021.

AKPOŚK 2017 dotyczy 1587 aglomeracji o równorzędnej liczbie mieszkańców 38,8 mln), w których zlokalizowanych jest 1769 oczyszczalni ścieków komunalnych. Aglomeracje ujęte w aktualizacji zostały podzielone na priorytety według znaczenia inwestycji oraz pilności zapewnienia środków. Z przedstawionych przez aglomeracje zamierzeń inwestycyjnych wynika, że w ramach piątej aktualizacji planowane jest wybudowanie 116 nowych oczyszczalni ścieków oraz przeprowadzenie innych inwestycji na 1010 oczyszczalniach. Planowane jest również wybudowanie 14 661 km nowej sieci kanalizacyjnej oraz zmodernizowanie 3 506 km sieci istniejącej. Potrzeby finansowe na realizację ww. przedsięwzięć wynoszą 27,85 mld zł.

MASTER PLAN

Następstwem zatwierdzenia piątej aktualizacji KPOŚK było stworzenie nowej wersji Master Planu dla dyrektywy ściekowej. Master Plan zawiera zestawienie najważniejszych informacji planistycznych z zakresu gospodarki ściekowej wykazanych w aktualizacji. Dokument został zatwierdzony przez Kierownictwo Resortu Środowiska w dniu 8 września 2017 r.

Cele ustanowione na szczeblu wojewódzkim

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, przyjęta uchwałą Nr XLI/693/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 października 2013 r.

W dokumencie przyjęto następującą misję rozwoju województwa: ***Kujawsko-pomorskie – człowiek, rodzina, społeczeństwo***, która była szeroko konsultowana. Wyróżniono następujące priorytety:

- konkurencyjna gospodarka,
- modernizacja przestrzeni wsi i miast,
- silna metropolia,
- nowoczesne społeczeństwo,

oraz zidentyfikowano osiem celów strategicznych:

- gospodarka i miejsca pracy
- dostępność i spójność
- aktywne społeczeństwo i sprawne usługi
- innowacyjność
- nowoczesny sektor rolno-spożywczy

- bezpieczeństwo
- sprawne zarządzanie
- tożsamość i dziedzictwo

Jako zasadnicze działania w ramach celu strategicznego „Sprawne zarządzanie” założono zapewnienie właściwego zarządzania na wszystkich szczeblach sektora publicznego w województwie w aspektach administracyjnych jak i przestrzennych. Cel łączy się bezpośrednio z ideą zrównoważonego rozwoju, która rozumiana jest jako racjonalne i oszczędne gospodarowanie zasobami ekonomicznymi i środowiskowymi, na rzecz przyszłych pokoleń. W aspekcie przestrzennym podstawą prowadzonych działań powinien być ład przestrzenny.

Założenia celu strategicznego „Sprawne zarządzanie”, będą realizowane m.in. za pomocą takich kierunków działań jak:

- Poprawa zarządzania przestrzenią województwa
- Poprawa efektywności energetycznej
- Propagowanie zrównoważonego „zielonego” budownictwa
- Wspieranie rozwoju sieci gazowych istotnych dla zaopatrywania województwa
- Poprawa jakości i ochrona wód powierzchniowych i podziemnych
- Rekultywacja oraz renaturyzacja jezior
- Odtwarzanie cennych siedlisk przyrodniczych, w tym nieistniejących i przekształconych
- Restytucja rodzimych gatunków grzybów, roślin i zwierząt
- Reintrodukcja i odtwarzanie populacji gatunków zwierząt łownych narażonych na wyginiecie
- Rozwój całościowego systemu selektywnego zbierania odpadów i recyklingu odpadów

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020

przyjęty przez Komisję Europejską 16 grudnia 2014 r., ze zmianami przyjętymi Uchwałą Nr 7/284/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 lutego 2017 r.

Celem głównym RPO WK-P 2014-2020 jest uczynienie województwa kujawsko-pomorskiego konkurencyjnym i innowacyjnym regionem Europy oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców. Działania skierowane na rzecz ochrony i poprawy środowiska zapisane zostały w dwóch osiach priorytetowych:

- 1) oś priorytetowa 3. *Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie*, gdzie zapisano następujące cele do zrealizowania:
 - zwiększony udział energii ze źródeł odnawialnych w produkcji energii w województwie,
 - zwiększona efektywność energetyczna przedsiębiorstw,
 - zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkaniowych,
 - zwiększone wykorzystanie transportu publicznego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych
- 2) oś priorytetowa 4. *Region przyjazny środowisku*, w której założono m.in. realizację następujących celów:
 - zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe regionu,
 - zwiększony udział odpadów zebranych selektywnie,
 - zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych,
 - wzmocniony mechanizm ochrony różnorodności biologicznej w regionie.

Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, przyjęty uchwałą Nr XXXVI/611/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 września 2017 r.

Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza;
- zagrożenie hałasem;
- pola elektromagnetyczne;
- gospodarowanie wodami;
- gospodarka wodno-ściekowa;
- zasoby geologiczne;
- gleby;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zasoby przyrodnicze;
- zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne czy monitoring środowiska.

Program zawiera harmonogram rzeczowo-finansowy działań planowanych do realizacji w latach 2017-2020 tj.: zadań własnych samorządu województwa kujawsko-pomorskiego oraz zadań monitorowanych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego czy instytucje odpowiedzialne za realizację polityki w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na Lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r., opracowany został dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej Unii Europejskiej wyrażanej w szeregu dyrektywach oraz wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady bliskości, a także utworzenia zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego zawiera następujące główne części:

- analizę stanu gospodarki odpadami na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie poszczególnych rodzajów odpadów według stanu ilościowego na 31.12.2014 r., a w zakresie RIPOK według stanu na 31.12.2015r.
- prognozę demograficzną dla powiatów województwa i prognozę zmian w zakresie gospodarki odpadami do 2030 r.
- cele i kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarowania odpadami,
- harmonogram realizacji zadań do roku 2022 z perspektywą do 2028 r., których realizację Samorząd Województwa będzie inicjował, wspierał, koordynował bądź opiniował.

Załącznikiem do niniejszego Planu jest Plan inwestycyjny, który określa dla województwa kujawsko-pomorskiego, potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych.

W obecnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie funkcjonują 4 regiony, gdzie gmina Rogowo wchodzi w skład Regionu 2 wschodniego z regionalnymi instalacjami przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w Puszczy Miejskiej, Lipnie, Niedźwiedziu, i Osnowie. RIPOK-i te wyposażone są w instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów; instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Na terenie gminy, w miejscowości Rogowo zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego Uchwała Nr XI/135/2003 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26.06.2003 r.

Jako podstawowy cel ekologiczny na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego przyjmuje się zachowanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego regionu w celu poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności i konkurencyjności województwa. Kierunki zagospodarowania województwa kujawsko - pomorskiego odnoszące się do studium, w tym:

W zakresie ochrony środowiska

- ✓ poprawa jakości wód,
- ✓ ustalenie i przestrzeganie standardów zagospodarowania oraz reżimów ochronnych terenów ponad zbiornikami wód podziemnych,
- ✓ zalesianie gruntów o niskiej przydatności rolniczej, wyłączanych z produkcji rolnej,

W zakresie infrastruktury komunalnej

- ✓ rozbudowa sieci wodociągowej,
- ✓ uporządkowanie gospodarki ściekowej.

Projektanci jako naczelną zasadę ochrony środowiska zapisaną w projekcie studium, podobnie jak polityki ekologicznej państwa, przyjęli sformułowaną w Konstytucji RP zasadę zrównoważonego rozwoju. Definicję zrównoważonego rozwoju należy rozumieć (za ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska) jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń.

Prawidłowa gospodarka przestrzenna realizowana na obszarze gminy musi w pełni uwzględniać ochronę istniejącego systemu ekologicznego, a także eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócać jego funkcjonowanie. Konieczna jest również poprawa jakości środowiska oraz wzbogacenie jego zasobów i walorów. Przestrzeganie zasad ochrony i kształtowania struktur środowiska jest istotnym warunkiem dla osiągnięcia rozwoju zrównoważonego, będącego przecież jednym z głównych celów polityki ekologicznej państwa.

Cele ustanowione na szczeblu lokalnym

Gospodarka odpadami w gminie prowadzona jest w oparciu o uchwałę nr XII/31/2016 Rady Gminy Rogowo z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Rogowo.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest Gminy Rogowo. który stanowi załącznik do Uchwały Nr VIII/26/11 Rady Gminy z dnia 26 lipca 2011 r.

Główne cele niniejszego programu:

- 1) Usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Rogowo i oczyszczenie obszaru gminy z azbestu.

- 2) Poddanie unieszkodliwieniu wszystkich usuniętych z terenu gminy Rogowo wyrobów zawierających azbest.
- 3) Zlikwidowanie szkodliwego oddziaływania azbestu na zdrowie i życie mieszkańców gminy Rogowo i na środowisko terenu gminy Rogowo.

Strategia rozwoju Gminy Rogowo na lata 2015-2025, w której określono następującą misję: *Skuteczne zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Rogowo w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.*

Niniejsza *Strategia* postawiła przed sobą 4 cele strategiczne charakteryzujące każdy z trzech obszarów:

- 1) rozwój mieszkalnictwa,
- 2) rozwój gospodarczy,
- 3) ochrona środowiska i dziedzictwa kulturowo – turystycznego, w ramach którego zapisano:
 - Cel operacyjny 3.1. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.
 - Cel operacyjny 3.2. Promowanie strategii niskoemisyjnych.
 - Cel operacyjny 3.3. Inwestowanie w infrastrukturę techniczną w celu zachowania walorów środowiska naturalnego.
 - Cel operacyjny 3.4. Promowanie i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Cele i kierunki ochrony środowiska przyjęte w projekcie studium są zgodne z kierunkami ochrony środowiska zawartymi w wyżej wymienionych dokumentach.

5. ANALIZA USTALEŃ ZMIAN STUDIUM

Uwzględniając charakter złożonych wniosków, w celu dokonania zmian w zapisach studium projektanci wprowadzili ustalenia o charakterze proekologicznym w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych zmian przeznaczenia terenu. Niniejsze ustalenia zawarte zostały w kierunkach zagospodarowania przestrzennego dla gminy.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy przedstawione w formie ogólnych zasad rozwoju przestrzennego i dokonany w 2011 roku podział gminy Rogowo na strefy funkcjonalno – przestrzenne zachowują aktualność, tj.:

- W1 i W2 – strefa – wielofunkcyjna mieszkaniowo – usługowa,
- W3 – strefa – wielofunkcyjna rekreacyjno – wypoczynkowo – mieszkaniowa,
- W4 – strefa – wielofunkcyjna produkcyjno – usługowo – rolna,
- R1 i R2 – strefa – wiejska rolniczo – osadnicza,

w ramach których wyznacza się:

- MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- US – tereny usług sportu,
- PU – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej,
- ML – tereny zabudowy rekreacyjno-wypoczynkowej,
- PG – tereny eksploatacji złóż kopalin,
- EE – tereny planowanych elektrowni wiatrowych wraz ze strefami związanymi z ograniczeniami w zabudowie i użytkowaniu terenu,
- E – obszary ekologiczne łąkowo – bagienne,
- ZL – lasy, w tym lasy ochronne oraz tereny przeznaczone do zalesień – ZLd,
- ZC – cmentarze,
- tereny zieleni (parki podworskie) i tereny wód powierzchniowych.

Na podstawie 4 złożonych wniosków¹² tereny eksploatacji złóż kopalin wejdą w następujące strefy:

W4 – strefa – wielofunkcyjna produkcyjno – usługowo – rolna

Strefa obejmuje tereny położone w sołectwie Huta Chojno oraz części sołectw: Kobrzyniec i Pinino.

- W zakresie gospodarki ściekowej - jako zadanie priorytetowe zakłada się likwidację wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby, wód powierzchniowych i podziemnych.
- W zakresie stanu czystości powietrza atmosferycznego - jako zadanie priorytetowe uznaje się likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego na paliwa ekologiczne niskoemisyjne i bezemisyjne.
- Tereny rolne włączone w obszar strefy, przy przekształcaniu na cele produkcyjno – usługowe wymagają rozwiązań projektowych w zakresie podziałów geodezyjnych, wydzielenia dróg wewnętrznych dla obsługi komunikacyjnej i uzbrojenia terenu.

¹² Należy wyłączyć jeden z wniosków tj. dotyczący dz. Nr ewid. 129, obr. ewid. Pinino, w przeważającej części stanowiący teren leśny będący częścią większego ekosystemu, zaś pozostałą część stanowią grunty rolne.

- Należy opracować szczegółowe kryteria wprowadzania nowej zabudowy w zakresie gabarytów, geometrii i pokrycia połaci dachowych, dopuszczonych do stosowania materiałów budowlanych, kolorystyki itp.
- Zabudowa gruntów zmeliorowanych musi zapewniać ochronę melioracji na terenach sąsiednich gruntów rolnych.
- Utrzymuje się istniejący układ dróg publicznych zakładając ich przebudowę do właściwych parametrów technicznych i użytkowych przypisanych klasom dróg oraz zakłada się budowę nowych dróg publicznych i wewnętrznych związanych z planowaną nową zabudową.
- W strefie tej **wyróżnia się tereny PG – powierzchniowej eksploatacji kruszywa** oraz EE – wskazane do lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Strefa R2 obejmuje grunty rolne z rozproszoną zabudową zagrodową w sołectwach: Czumsk Duży, Czumsk Mały, Narty, Kosiory, Borowo, Sosnowo, Karbowizna, Świeżawy, Wierzchowiska, Brzeszczki Małe, Brzeszczki Duże, Rojewo oraz w części Kobrzyniec, Rogówko.

W obszarze tym dominuje udział gleb niskich klas bonitacyjnych oraz duże kompleksy leśne. Na terenie strefy znajdują się usługi służące zaspokojeniu potrzeb własnych mieszkańców, obsługi rolnictwa i leśnictwa. Utrzymuje się dotychczasową funkcję rolniczo – osadniczą obszaru.

- W strefie wyznacza się tereny rekreacyjno – wypoczynkowe nad jeziorem Sarnowskim w sołectwie Rojewo, nad jeziorem Likieckim w sołectwie Wierzchowiska oraz nad jeziorem Urszulewskim w sołectwie Czumsk Duży (istniejący ośrodek wypoczynkowy).
- W zakresie gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną ustala się ochronę gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych wraz z urządzeniami melioracji podstawowych i szczegółowych przed wyłączeniem z produkcji rolnej. Zabudowa gruntów zmeliorowanych musi zapewniać ochronę melioracji na terenach sąsiednich gruntów rolnych.
- Utrzymuje się istniejące rozplanowanie w zakresie podziałów geodezyjnych związanych z funkcjami mieszkalnymi, zabudową zagrodową oraz komunikacją.
- Dopuszcza się wprowadzanie nowej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z obsługą komunikacyjną.
- Należy opracować szczegółowe kryteria wprowadzania nowej zabudowy w zakresie gabarytów, geometrii i pokrycia połaci dachowych, dopuszczalnych do stosowania materiałów budowlanych, kolorystyki itp.
- Dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych dla środowiska, związanych z istniejącą i planowaną zabudową mieszkaniową jednorodziną i zagrodową
- Zaleca się zalesianie i zadrzewianie gruntów niskich klas bonitacyjnych.
- Dopuszcza się lokalizację w obszarze strefy odnawialnych źródeł energii m.in. elektrowni wiatrowych, z zaleceniem lokalizacji na gruntach niskich klas bonitacyjnych V-VI;

Na terenie gminy w wyznaczonych strefach funkcjonalno-przestrzennych wyznacza się obszary:

PG – tereny eksploatacji złóż kopalin (istniejące i planowane)

Eksploatację surowców naturalnych prowadzić z zastosowaniem środków ograniczających szkody w środowisku przyrodniczym.

Obowiązuje zachowanie pasów ochronnych wyrobisk odkrywkowych zgodnie z Polską Normą PN-G-02100. Ustala się zakaz lokalizowania w terenach powierzchniowej eksploatacji kruszywa zabudowy mieszkaniowej.

Eksploatacja odkrywkowa złoża powinna się odbywać zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego – także w zakresie ustalenia granic i sposobów zagospodarowania terenów i obiektów podlegających ochronie.

Działalność związana z eksploatacją złoża powinna być prowadzona w taki sposób, aby nie powodować szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich nieruchomości. Odpowiedzialność za ewentualne szkody związane z tą działalnością regulują przepisy prawa geologicznego i górniczego oraz Kodeksu Cywilnego.

Realizacja powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego spowoduje zmiany w stosunkach wodnych, a także wzrost natężenia hałasu oraz potencjalną możliwość powstania zagrożeń zanieczyszczenia wód.

Dla minimalizacji negatywnych skutków dla środowiska naturalnego i życia ludzi związanych z prowadzeniem powierzchniowej eksploatacji kruszywa należy przestrzegać następujących ustaleń:

- eksploatację złoża prowadzić przy zachowaniu podstawowych środków ostrożności - nie spowoduje ponadnormatywnego zanieczyszczenia środowiska naturalnego i nie będzie miała ujemnego wpływu na tereny położone wokół złoża,
- wszelkie wpływy dotyczące robót górniczych muszą zamknąć się w granicach terenu górniczego,
- eksploatację kopaliny należy prowadzić zgodnie z uzyskaną koncesją, która uściśli warunki wydobywania,
- odpowiednio przechowywać paliwa, oleje itp. na terenie wyrobiska oraz nie składować odpadów stałych i płynnych,
- maszyny i środki transportu powinny spełniać wymagania norm w zakresie czynników szkodliwych oraz powinny być eksploatowane w sposób uniemożliwiający powstawanie pożarów, wycieków oleju czy smarów na powierzchnię terenu
- zabezpieczyć teren kopalni i powstające wyrobiska poeksploatacyjne przed zanieczyszczeniami komunalnymi,
- prowadzić eksploatację kruszywa zgodnie z dokumentacją geologiczną, w technologii ograniczającej ujemny wpływ na środowisko,
- ograniczyć powierzchnie utwardzone do niezbędnego minimum,
- zagospodarowanie terenów górniczych winno mieć charakter tymczasowy umożliwiający rekultywację terenu, którego charakter winien harmonizować i wzbogacać istniejący krajobraz,
- dokonywać rekultywacji terenów maksymalnie w krótkim terminie po zakończeniu eksploatacji kruszywa, proponuje się teren poeksploatacyjny zrehabilitować w kierunku wodno – rekreacyjnym, rolniczym lub leśnym, w uzgodnieniu ze Starostwem Powiatowym,
- wyłączenie z użytkowania gruntów rolnych i użytków zielonych tylko na czas eksploatacji kruszywa,
- prowadzone wydobywanie kruszywa naturalnego nie może powodować trwałych zmian w środowisku i stanowić zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz prowadzona eksploatacja nie może wpływać na pogorszenie się stanu czystości wód powierzchniowych i wód podziemnych,
- przyjmuje się zasady i warunki ochrony gruntów rolnych:
 - zdjętą warstwę nadkładu gleby należy zabezpieczyć poprzez składowanie na wyznaczonym terenie i wykorzystać do rekultywacji wyrobiska,
 - po zakończeniu eksploatacji należy bezzwłocznie przystąpić do rekultywacji wyrobisk,
 - zabrania się składowania odpadów i przeznaczenia terenów poeksploatacyjnych na składowisko odpadów stałych i płynnych.

Przeprowadzenia rekultywacji wymagają wszystkie tereny po eksploatacji kruszywa naturalnego, jako tereny tymczasowej eksploatacji kruszywa naturalnego. Zasady i warunki wydobywania kopaliny ze złóż oraz uzyskania koncesji określa ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 roku Nr 228 poz. 1947 z późn. zm.).

Eksploatacja kruszywa może wymagać sporządzenia raportu i przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Obszary objęte zmianą Studium będą wymagały rekultywacji zgodnie z kierunkiem określonym na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

W obszarach objętych zmianą Studium nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

6. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU W RAMACH ZMIAN STUDIUM

Podstawą określenia potencjalnych zagrożeń i konfliktów, jakie może spowodować realizacja projektu zmian studium, była wnikliwa analiza zapisów ustaleń dokumentu. Przedmiotem oceny były następujące elementy środowiska: powierzchnia ziemi i gleby, powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny (hałas), wody powierzchniowe i podziemne, świat roślin i zwierząt oraz walory krajobrazowe i kulturowe (w tym również ład przestrzenny). Stąd rekomendowane wyłączenie obszaru nr 3 (obręb Pinino) z wprowadzenia na tym terenie powierzchniowej eksploatacji kruszywa.

Osiągnięcie trwałego, zrównoważonego rozwoju gminy oraz realizacja strategicznych celów przyjętych w strategii rozwoju gminy Rogowo wymaga zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej.

Na zmiany zdefiniowanej w dotychczasowych opracowaniach planistycznych struktury miały i mają duży wpływ uwarunkowania gospodarczo – ekonomiczne. Zasadą podziału terenu gminy na strefy było wyodrębnienie terenów spójnych pod względem istniejącego zagospodarowania oraz możliwości dalszego ich rozwoju; przeznaczonych pod różne funkcje według lokalnego zapotrzebowania oraz predysponowanych do zróżnicowanych form zagospodarowania.

Z uwagi na zróżnicowanie poszczególnych stref zarówno pod względem istniejącego sposobu zagospodarowania, jak i dalszego rozwoju, w projekcie studium autorzy przyjęli ustalenia kierunków i zasad zagospodarowania zarówno dla poszczególnych stref, jak i kompleksowo dla całej gminy. Przedstawione ustalenia stanowią wytyczne do zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W celu określenia kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przedstawionych w formie ogólnych zasad rozwoju przestrzennego przyjmuje się podział gminy Rogowo na następujące strefy polityki przestrzennej.

- W 1 – wielofunkcyjna mieszkaniowo- usługowa,
- W 2 – wielofunkcyjna mieszkaniowo- usługowa,
- W 3 – wielofunkcyjna rekreacyjno-wypoczynkowo-mieszkaniowa,
- **W 4 – wielofunkcyjna produkcyjno-usługowo-rolna,**
- R 1– wiejska rolniczo – osadnicza,
- **R 2– wiejska rolniczo – osadnicza**

Szczegółową ocenę wpływu wyznaczonych obszarów funkcjonalno – przestrzennych, w których dokonano zmian, wprowadzając nowe funkcje (W4 oraz R2) w ujęciu poszczególnych komponentów środowiska z uwzględnieniem opisanych kryteriów zawierają poniższe tabele.

W ocenie zastosowano trzy stopnie zmian negatywnych, jakie mogą wyrzucić proponowane zmiany przeznaczenia terenów na poszczególne komponenty środowiska: małe (-1), średnie (-2) i duże (-3). W wyniku realizacji inwestycji może również nastąpić poprawa warunków środowiska

przyrodniczego, zmiany pozytywne: małe (+1), średnie (+2), duże (+3) lub warunki pozostają bez zmian (0).

Pod pojęciem zmiany negatywne (zagrożenia) rozumieć należy typowe zmiany i przekształcenia poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego o niewielkich walorach, a także jakie spowoduje realizacja studium w terenie już zainwestowanym lub przewidzianym do zainwestowania. Zmiany te wiązać się będą z budową obiektów kubaturowych i infrastruktury, bądź z funkcjonowaniem inwestycji mogących w odczuwalny sposób negatywnie wpływać na środowisko i życie ludzi. Zmiany duże wiązać się będzie z radykalnymi zmianami i przekształceniami poszczególnych komponentów środowiska o dużych walorach, a związanych z budową obiektów i infrastruktury, bądź z funkcjonowaniem inwestycji mogących w znaczący sposób negatywnie wpływać na środowisko i życie ludzi.

Zmiany pozytywne (poprawa) warunków środowiska wiązać się będzie z sytuacjami, gdzie wprowadzone ustalenia studium sprzyjają bądź poprawiają dotychczasowe uwarunkowania i zapewniają ochronę jego walorów w stopniu małym, średnim i dużym.

Warunki pozostają bez zmian w sytuacjach, gdy ustalenia studium nie mają wpływu na elementy środowiska lub gdy są zgodne z dotychczasowymi zasadami i sposobami zagospodarowania terenu.

Tabela 1. Ocena wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo (w strefie W4 oraz R2) na poszczególne komponenty środowiska

Ustalenia projektu studium	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta, rośliny	wody	powietrze, klimat, hałas	powierzchnia ziemi	krajobraz	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
	Rb	L	ZR	W	PK	Pz	K	Zn	Z	Dm
W 4 – strefa wielofunkcyjna produkcyjno-usługowo-rolna										
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1	+1
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	0	+1	+1	0	0	-1	+1	-1	0	0
zasady ochrony środowiska jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego	+1	+1	+1	0	0	0	+1	0	+1	+1
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	+2	0	+1	0	0	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+2	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	+1	+1	-1	-2	0	-1	+1	-1	0	+1
R 2– strefa wiejska rolniczo – osadnicza										
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	0	+1	0	0	0	0	+1	0	+1	+1
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	0	+1	+1	0	0	0	+1	0	0	0
zasady ochrony środowiska jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego	+2	+1	+1	0	0	0	+1	0	+1	+1
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	+2	0	+1	0	0	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+2	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	+1	+1	-1	-2	0	-1	+1	-1	0	+1

Tabela 2. Ocena wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo na poszczególne komponenty środowiska w układzie stref funkcjonalno – przestrzennych (W4 oraz R2)

Obszary funkcjonalno - przestrzenne	Elementy środowiska									
	Powierzchnia ziemi i gleby	Powietrze, hałas, klimat	Wody powierzchniowe i podziemne	Rośliny i zwierzęta	Walory krajobrazowe i kulturowe	Ludzie	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
W 4 – strefa wielofunkcyjna produkcyjno-usługowo-rolna	Zmniejszenie powierzchni glebowej (B) (DiS)	Możliwości pogorszenia warunków higieny atmosfery oraz klimatu akustycznego (W) (Ś)	Możliwe lokalne obniżenia poziomu wód gruntowych oraz częściowy zanik wód powierzchniowych (W) (Ś)	Zmniejszenie powierzchni terenów zielonych w ogólnej powierzchni. (B) (D)	Ingerencja w krajobrazie podczas eksploatacji kruszywa (B) (D)	Stworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia inwestycji, a równocześnie zwiększone zagrożenie związane z hałasem, ruchem komunikacyjnym (PO) (Ś)	Zmiana krajobrazu rolniczego w strefie bezpośredniego sąsiedztwa z obszarami eksploatacji kruszywa . (W) (D)	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych. Zanik fauny i flory charakterystycznej dla agrocenozy pól. (PO) (D)	Nie dotyczy	Poprawa stanu infrastruktury technicznej w przypadku budowy dróg dojazdowych (PO) (DiS)
R 2– strefa wiejska rolniczo – osadnicza	Zmniejszenie powierzchni glebowej w przypadku przekwalifikowania gruntów rolnych pod eksploatację (B) (DiS)	Zmiany klimatu akustycznego (W) (K)	Lokalne obniżenia poziomu wód , prowadzenie melioracji gruntów (W) (Ś)	Zmniejszenie powierzchni terenów zielonych w ogólnej powierzchni. (B) (D)	Ingerencja w krajobrazie podczas eksploatacji kruszywa (B) (D)	Stworzenie korzystnych warunków dla zamieszkania i prowadzenia inwestycji w zakresie eksploatacji (PO) (Ś)	Zmiana krajobrazu rolniczego w strefie bezpośredniego sąsiedztwa z obszarami eksploatacji kruszywa . (W) (D)	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych. Zanik fauny i flory charakterystycznej dla agrocenozy pól. (PO) (D)	Nie dotyczy	Możliwość wprowadzenia nowej zabudowy o niskich walorach technicznych, (PO) (DiS)

Źródło: analizy własne

Zróżnicowanie skutków można usystematyzować również ze względu na przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym:

- (B) bezpośrednie – będą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji,
- (PO) pośrednie – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jak powstają),
- (W) wtórne – mogą one występować po zakończeniu realizacji inwestycji, są jej następstwem,
- (Sk) skumulowane – wzmożone, łączne oddziaływanie dwóch lub więcej przedsięwzięć różnych inwestorów;
- (K) krótkoterminowe i chwilowe (CH) – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- (Ś) średnioterminowe – wiążą się zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- (D) długoterminowe i (S) stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania

z uwzględnieniem wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego oraz mając na uwadze zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy.

W konsekwencji oddziaływanie może być **(P) pozytywne lub (N) negatywne**.

Jak widać, realizacja ustaleń projektu zmian studium wpływa, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta, rośliny itd.) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

Analizując zanotowane w tabeli wyniki przeprowadzonej oceny wpływu realizacji projektu studium na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego należy stwierdzić, że planowane zmiany funkcji i zagospodarowania terenu mogą spowodować niekiedy istotną ingerencję w środowisko przyrodnicze, stąd rekomendacja dla pozostawienia dotychczasowej funkcji dla obszaru nr 3 z obrębu Pinino.

Planowana zmiana zagospodarowania terenów w postaci eksploatacji kruszywa wywoła zasadnicze długookresowe (D) i stałe (S) zmiany i przekształcenia powierzchni ziemi. Na tereny dotychczas niezabudowane wprowadzona zostanie nowa działalność. Planowana inwestycja spowoduje długotrwałe (D) przekształcenia obecnej rzeźby terenu. Część powierzchni terenów zostanie rozkopana, część utwardzona (D, N), a część poddana pracom niwelacyjnym (D, N).

W trakcie realizacji ustaleń zmian studium, a zwłaszcza podczas realizacji zadań z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacji nastąpi naruszenie i częściowe zniszczenie fizycznej i biologicznej struktury powierzchniowej warstwy gleby. Zdjęty wówczas nakład gleby powinno się wykorzystać do zagospodarowania terenów zieleni.

Zmiany powierzchni ziemi, w tym trwałe zmiany (D, N) naturalnego ukształtowania terenu złagodzić można w części poprzez właściwe zagospodarowanie obszaru zielenią w możliwie szerokim zakresie. Pożądane jest maksymalne utrzymanie i wzbogacenie istniejącej zieleni oraz wprowadzenie zieleni urządzonej na wszelkie wolne od zabudowy powierzchnie. Wprowadzenie nowej zieleni pozwoli również na ograniczenie erozji wietrznej gleb (P).

Wprowadzone nowe funkcje oraz zmiana sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów spowoduje wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu (K). W zapisach projektu zmian studium projektanci ustalają obowiązek stosowania proekologicznych systemów grzewczych (P).

Zmiana warunków akustycznych na obszarach dotąd niezabudowanych wynikać będzie przede wszystkim z rodzaju zlokalizowanych na danym obszarze inwestycji oraz z ruchu pojazdów (K, N).

Utrzymanie istniejącej i wprowadzenie nowej zieleni jest niezbędne ze względu na funkcje jakie pełni ona w środowisku. Zieleń będzie zmniejszała m.in. zjawisko hałasu drogowego i łagodzić mikroklimat (P). Bardzo ważne są również aspekty estetyczne i krajobrazowe. Właściwe zagospodarowanie zielenią i maksymalne jej zachowanie podniesie atrakcyjność terenu (P).

Realizacja ustaleń zmian studium spowoduje zmiany warunków wodnych w obszarach planowanych do eksploatacji kruszywa powodując obniżenie poziomu wód podziemnych, ale również powstanie nowych potencjalnych zagrożeń jakości wód.

Projektanci studium ustalili odprowadzenie ścieków sanitarnych do istniejących i projektowanych układów sieci kanalizacji sanitarnej (P), a w miejscach gdzie jest niemożliwa technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnych realizację indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.

Wody deszczowe z drogowych powierzchni utwardzonych mogą być odprowadzane do kanalizacji deszczowej lub systemu rowów odwadniających wyłącznie po odpowiednim podczyszczeniu (P) tylko w granicach własnej działki. Jest to istotny zapis ze względu na fakt, że osady powierzchniowe odznaczają się słabymi właściwościami infiltracyjnymi (przepuszczalnością).

W projekcie zmian studium ustalono zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej gminnej sieci wodociągowej (P). Średnia zwodociągowania dla gminy wynosi już jednak 98%.

Ustalenia związane z możliwościami rozwiązania gospodarki wodno – ściekowej nie odbiegają od powszechnie stosowanych standardów i wydaje się, że są optymalne, przy obecnych uwarunkowaniach, a ich realizacja powinna zapewnić niezbędne warunki ochrony środowiska (P).

Realizacja ustaleń projektu zmian studium będzie miała również wpływ na świat roślin i zwierząt. Pod eksploatację przeznaczone zostały tereny do tej pory niezabudowane, użytkowane rolniczo, a więc stanowiące agrocenozę pól, bądź tereny leśne. Zmiana funkcji spowoduje poważną ingerencję w dotychczasowy system ekologiczny tych terenów (D, N). Zagospodarowanie terenów rolniczych zwiększy również antropopresję na dalsze otoczenie.

W celu zminimalizowania niekorzystnych zmian projektanci wprowadzili obowiązek pozostawienia powierzchni biologicznej czynnej zgodnie z w/w parametrami (P).

Realizacja ustaleń zmian studium i planowane przeznaczenia terenów wprowadzą istotne zmiany w krajobrazie gminy. Na obszarze dotychczas niezabudowanym mogą powstać obiekty kubaturowe, inżynieryjne, które spowodują powstanie dominant krajobrazowych (D), a także w wyniku eksploatacji pojawią się hałdy. W celu zminimalizowania negatywnego wpływu nowej zabudowy i dominant w postaci hałd na krajobraz projektanci wprowadzili szereg ustaleń. Są to ustalenia, które pozwolą na właściwe kształtowanie ładu przestrzennego obszaru objętego studium (P).

Powstawanie konfliktów i kolizji pomiędzy zagospodarowaniem przestrzeni a środowiskiem przyrodniczym może wystąpić nie tylko w odniesieniu do poszczególnych rodzajów zabudowy i inwestycji. W wyniku nakładających się zagrożeń dla jakości komponentów środowiska, ciągłości powiązań przyrodniczych czy walorów krajobrazowych powstają obszary o szczególnej koncentracji kolizji, obszary znaczącego oddziaływania na środowisko (N), do takich potencjalnych obszarów należą w szczególności:

- teren istniejącej intensywnej zabudowy mieszkaniowo – usługowej,

- trasa istniejących odcinków dróg: wojewódzkich oraz powiatowych, o nasilającym się natężeniu ruchu, szczególnie ciężarowego - wzrost zespołu zanieczyszczeń typu komunikacyjnego, pogorszenie warunków zamieszkania i funkcjonowania systemów przyrodniczych,
- tereny eksploatacji złóż kruszywa, położone w południowo-zachodniej i środkowo-zachodniej części gminy,
- tereny obecnie użytkowane rolniczo, a nie wyposażone w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, będące pod presją budownictwa mieszkaniowego i mieszkaniowo – usługowego,
- tereny intensywnej gospodarki rolnej.

Jak widać przedstawione powyżej obszary znaczącego oddziaływania na środowisko to zarówno obszary już zainwestowane dla których studium wprowadza szereg ustaleń proekologicznych (P) w celu zminimalizowania ich negatywnego oddziaływania, jak również obszary projektowane, których realizacja zgodnie z ustaleniami zapisanymi w przedmiotowym dokumencie nie powinna spowodować znaczących negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska.

7. OCENA USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIAN STUDIUM W ZAKRESIE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, JEGO ZASOBÓW, ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI

Analiza uwarunkowań przyrodniczych, a także określonych kierunków ochrony środowiska wobec prowadzonej i projektowanej polityki przestrzennej gminy (jako wnioski do projektu studium), pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

- teren gminy cechuje dość wysoka lesistość (ok. 34 %), należy dążyć do maksymalnej ochrony terenów leśnych, które wzbogacają walory fizjonomiczne krajobrazu i stanowią tereny rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej,
- znaczny udział gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa: klas V-VI (81% powierzchni gruntów orných),
- stan zachowania i ekspozycji walorów krajobrazowych uznaje się za dobry, choć działalność człowieka w pewnych szczególnych sytuacjach burzy ten harmonijny układ. Podstawowym elementem degradacji walorów krajobrazowych jest „rozlewanie się” zabudowy mieszkaniowej i wchodzenie jej na tereny rolnicze, a także miejsca eksploatacji kruszywa,
- występowanie na całym obszarze gminy obiektów infrastruktury technicznej: napowietrznych linii elektroenergetycznych, masztów telefonii komórkowej, elektrowni wiatrowych powoduje, że stają się one negatywnymi dominantami,
- brak jest kanalizacji sanitarnej na znacznej części terytorium gminy, alternatywą dla rozwiązań gospodarki ściekowej jest budowa przydomowych oczyszczalni, z zaznaczeniem, że jedynie w miejscach gdzie brak jest możliwości podłączenia do kanalizacji
- występujące procesy chemizacji rolnictwa stanowią w pewnym stopniu zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych,
- konieczne jest utrzymywanie w dobrej sprawności sieci i urządzeń melioracji,
- na jakość powietrza w gminie wpływają zwłaszcza lokalne źródła emisji zanieczyszczeń, są to zwykle zanieczyszczenia punktowe. Gorszy stan powietrza powiązany jest z sezonem grzewczym.
- większej ochrony wymagają obszary dolin rzecznych, lokalnych podmokłości i oczek wodnych,
- zagrożenia związane są z emisjami hałasu, wynikają głównie z ruchu komunikacyjnego, funkcjonowania elektrowni wiatrowych (istnieją 2 generatory energii wiatrowej), prowadzenia wydobywania złóż kruszywa,
- zagrożenia związane z intensywną gospodarką rolną,
- na terenach użytkowanych rolniczo występuje zjawisko erozji wietrznej i wodnej, prowadzące do degradacji gleb,”.
- system ekologiczny gminy oparty jest głównie o doliny rzeki Ruziec oraz pozostałe ciek i jeziora. Należy dążyć do objęcia ochroną ciekawych przyrodniczo tworów przyrody i atrakcyjnych krajobrazowo terenów.

Ustalenia zawarte w studium podejmują próbę określenia nie tylko właściwych relacji pomiędzy środowiskiem a człowiekiem ale również wskazują kierunki działań mających na celu zapewnienie

właściwego funkcjonowania środowiska, możliwości jego regeneracji oraz wzbogacenia zasobów. Do najważniejszych zagadnień w tym zakresie, ujętych w studium można zaliczyć:

- stworzenie podstaw systemu przyrodniczego gminy, którego głównym elementem jest regionalny korytarz ekologiczny,
- zachowanie podstawowych elementów sieci hydrograficznej,
- wzbogacenie obszaru gminy o nowe powierzchnie biologicznie czynne, związane z obowiązkowym wprowadzeniem trwałej szaty roślinnej na działkach budowlanych,
- ograniczenie zagrożeń związanych ze zjawiskiem erozji wietrznej i wodnej na terenach użytkowanych rolniczo, po zmianie ich funkcji na tereny budowlane,
- poprawę klimatu akustycznego oraz higieny powietrza, zwłaszcza w na terenach o silniejszej zabudowie i eksploatacji,
- regeneracja i ogólna poprawa walorów krajobrazowych, zwłaszcza poeksploatacyjnych,
- szansę na poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Jak wynika z powyższych rozważań pełna realizacja ustaleń studium daje szansę na poprawę funkcjonowania środowiska, wzbogacenie jego zasobów w przypadku walorów krajobrazowych i powierzchni biologicznie czynnych oraz likwidację niektórych, występujących dotychczas zagrożeń zwłaszcza zanieczyszczenia wód podziemnych oraz erozji gleb. Celowym również będzie pozostawienie dotychczasowej funkcji dla obszaru nr 3 z obrębu Pinino, dla jego pełnej ochrony.

7.1. Ocena założeń projektu w odniesieniu do celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych oraz powierzchniowych

Gmina Rogowo położona jest w dorzeczu Wisły, w strefie wododziałowej rzek Drwęcy (zdecydowanie większa północna i zachodnia część gminy) i Skrwy (część południowo-wschodnia). Na obszarze gminy Rogowo występuje stosunkowo bogata sieć wód powierzchniowych w układzie liniowo-węzłowym. Składają się na nią położone w północno-zachodniej części gminy jeziora: Rudzkie i Huckie oraz ciek: rzeka Ruziec, Kanał Gójski i Kanał Rojewo.

Jezioro Rudzkie wraz z otaczającym terenem tworzy kompleks o tej samej nazwie, stanowiący bezpośredni obszar zasilania rzeki Ruziec. Na obszarze gminy występują liczne mniejsze zbiorniki i oczka wodne (np. Jezioro Kościan i Rojewskie) wypełniające dna lokalnych obniżzeń i zagłębień wytopiskowych. W istotny sposób sieć wód powierzchniowych wzbogaca kilka dużych jezior, których linia brzegowa biegnie na granicy gminy. Są to jeziora: Urszulewskie, Żalskie, Sarnowskie i Likieckie oraz Jezioro Głębołek, które na teren gminy wchodzi niewielką częścią.

Ważnym elementem systemu hydrograficznego gminy Rogowo, obok jezior i cieków, są również kompleksy łąkowo - bagiennie wypełniające zagłębienia i doliny cieków. Oprócz wspomnianego kompleksu Rudzkiego wyróżnia się jeszcze pięć kompleksów łąkowo - bagiennych o charakterze węzłowym. Większość z nich ma również istotne znaczenie dla retencji oraz funkcjonowania cieków wodnych.

Dla każdego z dorzeczy opracowywane są plany gospodarowania wodami, w których ustalone są cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych oraz jednolitych części wód podziemnych. Cele środowiskowe uwzględniają również obszary chronione, w obrębie których jednolita część wód jest położona.

Zgodnie z art.55. Ustawy Prawo wodne **cele środowiskowe** rozumiane są jako osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych, w tym dobrego stanu ilościowego wód podziemnych i dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym dobrego

stanu ekologicznego lub dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych, lub norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których zostały utworzone obszary chronione, a także zapobieganie ich pogorszeniu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i innych ekosystemów zależnych od wód.

Na przeważającym obszarze gminy Rogowo występują JCW powierzchniowe zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Ryc. 14. Jednolite części wód powierzchniowych zagrożone nieosiągnięciem stanu dobrego w gminie Rogowo

Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, 2018 r.

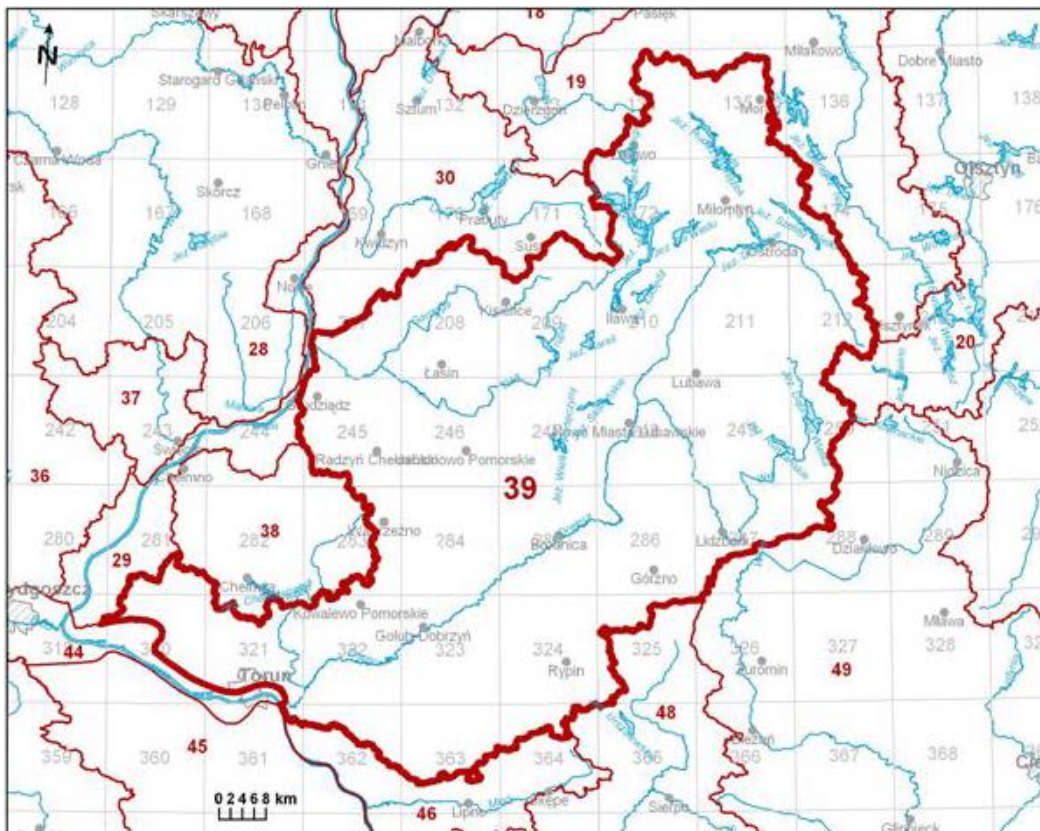
W toku prac badawczych, przeprowadzonych przez regionalne zarządy gospodarki wodnej zweryfikowano wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych i obszary szczególnie narażone (OSN), z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych należy ograniczyć. Wynikiem tych prac będą opracowane programy działań dla OSN mające na celu minimalizację odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

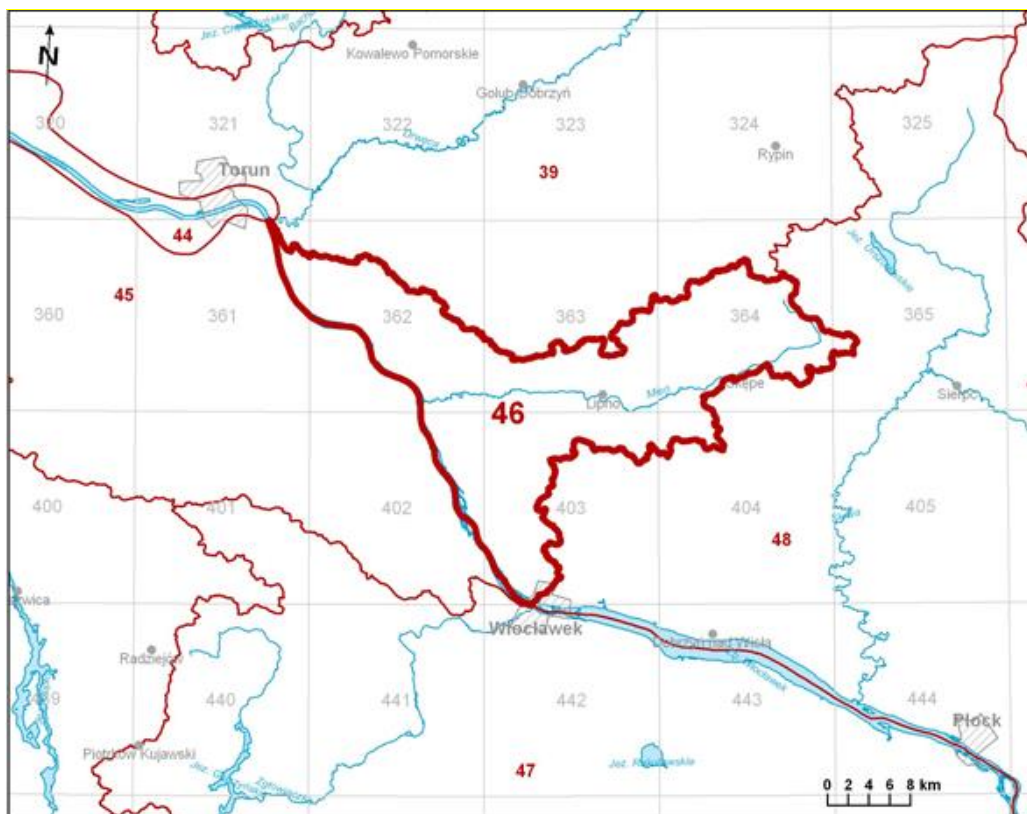
Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Rozporządzeniem z dnia 29 marca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z dnia 05 kwietnia 2017 r. poz. 1463) w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć w granicach regionów wodnych: środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarf określił:

- a) wykaz wód podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, stanowiący zał. Nr 1 do rozporządzenia;
- b) wykaz wód podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- c) regiony wodne: Środkowej Wisły, Łyny, Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarft, jako obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód określonych w pkt a) i b) należy ograniczyć.

Wody podziemne występujące na terenie gminy Rogowo narażone są na migrację zanieczyszczeń powierzchniowych. Sytuację pogarsza słabo izolująca pokrywa w stropie warstw wodonośnych.

Wody podziemne weryfikowane są zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Gmina Rogowo wg podziału na JCWPd mieści się w regionie wodnym Środkowej Wisły o nr 39 (prawie cały obszar) oraz nr 46 (niewielki południowy fragment gminy).

Ryc. 15 i 16. Mapa z lokalizacją JCWPd nr 39 i 46

Źródło: Karty informacyjne JCWPd: <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-20-39/4456-karta-informacyjna-jcwpd-nr-39/file.html>

Wśród wód podziemnych wyróżnia się wody gruntowe, wgłębne i głębinowe. Wody gruntowe występują najpłycej i oddzielone są od powierzchni ziemi przepuszczalną strefą ponad zwierciadłem wody (strefa aeracji). Ich zasilenie odbywa się poprzez infiltrujące wody atmosferyczne. Wody wgłębne znajdują się w warstwach wodonośnych pokrytych utworami słabo przepuszczalnymi. Związek wód wgłębnych z powierzchnią jest ograniczony, co zmniejsza zasilenie a jednocześnie zwiększa odporność tych wód na zanieczyszczenia. Wody głębinowe są wodami izolowanymi od powierzchni ziemi większymi kompleksami utworów nieprzepuszczalnych. Na terenie gminy Rogowo występują wszystkie w/w wody. Poziomem użytkowanym gospodarczo są wyłącznie wody czwartorzędowe. W obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego występuje szereg poziomów wodonośnych związanych z osadami piaszczystymi lub piaszczysto-żwirowymi rozdzielającymi różnowiekowe poziomy głównie glin zwałowych.

Wody poziomu wodonośnego związanego z osadami zlodowacenia północnopolskiego (faza pomorska i dobrzyńska), najlepiej udokumentowane są gospodarskimi studniami kopanymi. Woda czerpana z tych studni pochodzi z osadów młodszej części zlodowacenia, często z holocenu. Pierwsze zwierciadło wody w obrębie tego poziomu występuje na głębokości 0-1m i 1-2m, zależy od budowy geologicznej i morfologii terenu i związane jest z różnego rodzaju obniżeniami i dolinami rzecznyymi. W płytkich piaskach nad gliną lub w stropie spiczastych glin morenowych występują wody zaskórne, co jest charakterystyczną cechą dla wysoczyzn. Zwierciadło pierwszego poziomu wód gruntowych dopasowuje się w przybliżeniu do ogólnego obrazu rzeźby, a spływ wód odbywa się w stronę obniżeń terenu i w kierunku dolin rzecznych. Drugi poziom wodonośny związany jest z piaskami wolnodowcowymi dolnej części subfazy gąbińskiej i piaskami (miejscami ze żwirami) akumulacji rzecznej interglacjału eemskiego. Poziom ten charakteryzuje się średnią wydajnością. Trzeci poziom występuje w piaskach i żwirach rzecznych interglacjału mazowieckiego. Wody te występują pod ciśnieniem, charakteryzują się dużą zasobnością i z tego względu są najczęściej ujmowane. Czwarty poziom wodonośny stanowi

mogą nieregularne przewarstwienia piaszczyste w ilach pstrych zaburzonych glaciektonicznie. Na terenie gminy występuje również poziom wód trzeciorzędowych mioceńskich (w piaskach) oraz wód kredowych.

Tereny objęte opracowaniem zmiany studium położone są poza obszarami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Należy zwrócić uwagę, że przeznaczenie terenów, zgodnie z zapisami zmian studiów, pod eksploatację kruszywa naruszy stosunki wodne na tych obszarach. Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska pozwoli na zachowanie równowagi przyrodniczej.

Wydzielone tzw. jednolite części wód, zarówno powierzchniowe, jak i podziemne, należy chronić, aby przyszłym pokoleniom pozostawić je w dobrym stanie ilościowym i jakościowym.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogowo to jeden z najważniejszych dokumentów strategicznych dotyczących rozwoju tego obszaru.

Studium jest dokumentem umożliwiającym władzom samorządowym realizację strategicznej polityki przestrzennej. Należy przyjąć, że wspomniana polityka jest wynikiem oczekiwań mieszkańców gminy oraz ofertą dla potencjalnych inwestorów zewnętrznych, którzy mogą przyspieszyć rozwój społeczny i gospodarczy gminy. Studium zakłada zatem znaczący rozwój potencjału demograficznego i gospodarczego gminy. W świetle tego wydaje się być oczywiste, że ustalenia studium muszą wprowadzać głębokie zmiany w zakresie funkcji i zagospodarowania na wielu terenach.

Studium jest przeniesieniem na przestrzeń szeregu zapisów i ustaleń z innych dokumentów, a także ich rozwinięciem i uszczegółowieniem.

Rozwiązania przyjęte w zmianie studium dotyczą konkretnych działalności, związanych z eksploatacją kruszywa, ale są też koncepcją rozwoju gminy, która umożliwi dalsze funkcjonowanie systemu złożonego z wielu elementów i z szeregu powiązań i oddziaływań między nimi.

Z punktu widzenia relacji pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym gminy a oddziaływaniem na środowisko, za optymalne należy uznać rozwiązania, gdy zakładane korzyści społeczno-gospodarcze udaje się osiągnąć przy zmniejszeniu skali i zakresu negatywnych oddziaływań na środowisko oraz gdy przy określonym poziomie negatywnych oddziaływań udaje się zwiększyć skalę osiągniętych korzyści społeczno-gospodarczych. Dlatego w celu zachowania terenów położonych we wsi Pinino, w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Ruziec, będącej lokalnym korytarzem ekologicznym, nie należy dokonywać zmian ich przeznaczenia.

Na etapie prac nad koncepcją rozwoju gminy, po dokonaniu diagnozy stanu i analizy uwarunkowań (wewnętrznych i zewnętrznych) oraz przy uwzględnieniu zamierzeń władz gminy co do dalszego rozwoju, **rozważono różne warianty dalszego rozwoju – optymalnego z punktu realizacji zakładanych celów.**

Elementy „wariantowania” (czyli wyboru optymalnego wariantu) rozwoju gminy dotyczyły:

- wyboru pomiędzy koncepcją „zachowawczą” a „agresywną” w kreowaniu rozwoju gminy,
- wyboru funkcji/rodzajów działalności do stymulowania rozwoju,
- wyboru lokalizacji nowych przedsięwzięć, w tym przypadku pokłady kruszywa naturalnego,

- wyboru szczegółowych rozwiązań w zakresie niektórych rodzajów lokalnej infrastruktury technicznej lub parametrów zagospodarowania (część infrastruktury lokalnej nie wymaga planowania, ponieważ jest już zrealizowana lub aktualnie podlega realizacji).

Za generalny wariant optymalny dla rozwoju całej gminy uznano rozwiązanie:

- zapewniające realne szanse realizacji przyjętych celów i założeń rozwoju,
- minimalizujące straty środowiskowe (dążenie do osiągnięcia zamierzonych celów przy eliminacji lub jak mniejszym oddziaływaniu na środowisko),
- minimalizujące koszty realizacji,
- dostosowujące skalę proponowanych zmian zagospodarowania do prognozowanych zmian charakteru gminy.

Analizując możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych do zaproponowanych w projekcie zmiany Studium, należy zauważyć, że analiza rozwiązań alternatywnych w przypadku tego typu opracowania jest zadaniem złożonym, co wynika z następujących uwarunkowań:

- ✓ znaczna część zagadnień istotnych dla rozwoju gminy i wpływających na stan jej zagospodarowania oraz oddziaływania środowiskowe, leży poza kompetencjami samorządu gminnego – dotyczy to na przykład przesyłowej infrastruktury technicznej czy sieci komunikacyjnych (dróg) znaczenia ponadlokalnego - są to zagadnienia adaptowane z dokumentów wyższego rzędu, w praktyce nie podlegające wariantowaniu w zakresie przebiegu lub parametrów, a wyznaczające ramy dla realizacji zagospodarowania (zwłaszcza układ dróg);
- ✓ istotnym problemem w rozpatrywaniu wpływu na środowisko zadań realizujących cele związane z rozwojem gminy, jest uwzględnienie równowagi pomiędzy akceptowalnymi kosztami środowiskowymi a oczekiwaniami społeczeństwa w zakresie stwarzania warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz poprawy jakości życia mieszkańców,
- ✓ niektóre uwarunkowania stanu środowiska uzależnione są od działań podejmowanych poza granicami gminy przez inne podmioty (samorząd gminy ma tu bardzo ograniczoną możliwość wpływu lub w ogóle jest jej pozbawiony),
- ✓ znaczna część ustaleń zmian Studium stanowi de facto adaptację istniejącego zainwestowania, tylko niektóre ustalenia stwarzają możliwość powstania na terenie gminy nowej jakości w zagospodarowaniu, generującej nowe rodzaje, charakter i skalę oddziaływań na środowisko.

Biorąc pod uwagę wyznaczenie terenów pod realizację przedsięwzięć polegających na powierzchniowej eksploatacji kruszywa (poza obszarem z obrębem Pinino), które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, należy bezwzględnie wymagać od inwestorów minimalizacji zagrożeń, a także kompensacji przyrodniczej.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

W związku z wejściem w życie z dniem 15 listopada 2008r. przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. c

prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Obligatoryjny monitoring aktualności studium wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 32 stwierdza iż „W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego”. Powyższa ustawa precyzuje także, że ocena taka powinna się odbywać co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

Ustawa nie precyzuje zakresu monitoringu, a trzeba określić, że potencjalnie jest on bardzo szeroki i obejmuje nie tylko zagadnienia związane stricte z zagospodarowaniem przestrzennym, ale także szereg zjawisk, struktur i procesów bezpośrednio warunkujących możliwości rozwoju gminy. Szczegółowy zakres możliwego monitoringu oraz częstotliwość jego dokonywania, ściśle zależne są od specyfiki danego zagadnienia.

Źródłami danych na potrzeby monitoringu są:

- Urząd Gminy oraz instytucje podległe samorządowi gminy,
- Urząd Statystyczny,
- gestorzy sieci – w zakresie infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej zlokalizowanej na terenie gminy,
- Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska.

Monitoring związany z realizacją studium oraz jego wpływem na środowisko powinny prowadzić odpowiednie służby gminne. Stały monitoring powinien być prowadzony z częstotliwością raz w roku. Należy również prowadzić bieżące analizy, które umożliwią wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do studium będącego przedmiotem niniejszej analizy.

Biorąc pod uwagę podstawowe cele sporządzonej zmiany studium i przedmiot regulacji planistycznych w nim zamieszczonych, tj. dość duże oddziaływanie projektowanego przedsięwzięcia (wprowadzenie funkcji eksploatacji kruszywa na tereny głównie rolne) na poszczególne elementy środowiska oraz działania zapisane w ustaleniach, dotyczące w szczególności:

- zapewnienia ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zgodnie z ustaleniami planu w zakresie zasad, warunków, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów dla poszczególnych wydzielonych kategorii terenów,
- ochrony lokalnych wartości krajobrazowych zgodnie z zasadami kształtowania formy architektonicznej obiektów stosownie do określonego przeznaczenia terenu,
- ochrony, kształtowania środowiska przyrodniczego, w tym między innymi zachowanie powierzchni niezabudowanej zgodnie z ustaleniami dla wydzielonych terenów jako powierzchni biologicznie czynnej;
- eksploatację surowców naturalnych prowadzić z zastosowaniem środków ograniczających szkody w środowisku przyrodniczym, a także w taki sposób, aby nie powodować szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich nieruchomości.

proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń studium, a później „monitoringiem” określonym w art. 55 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o

środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, **następujące wskaźniki:**

- zmiany powierzchni terenów użytkowanych rolniczo (w ha/rok),
- liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców,
- wydatki inwestycyjne gminy (w % do wydatków ogółem),
- inwestycje zewnętrzne (liczba),
- przyrost długości dróg gminnych i wewnętrznych (w km/rok),
- przyrost długości sieci kanalizacyjnej (w km/rok),
- odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%),
- odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%),
- przyrost powierzchni biologicznie czynnych (w ha/rok),
- pozwolenia na budowę (liczba wydanych pozwoleń na budowę z podziałem na funkcje podstawowe w ciągu roku),
- zasoby mieszkaniowe (m² na jedną osobę),
- powierzchnia terenów objętych planami (% udział w stosunku do ogólnej powierzchni miasta/gminy),
- obiekty ochrony przyrody (liczba, powierzchnia w ha),
- powierzchnia zalesień (w ha i % udział w stosunku do ogólnej powierzchni gminy),
- obiekty energetyki odnawialnej z podziałem na rodzaj energii (w szt.),
- tereny powierzchniowej eksploatacji (w ha).
- wydane koncesje na prowadzenie działalności wydobywczej kruszywa (liczba na rok).

Monitoring, obejmujący w/w propozycje wskaźników powinien być przeprowadzany poprzez coroczne sporządzenie raportu przedstawiającego zestawienie danych i informacji o aktualnym stanie gminy, stanie realizacji zamierzonych celów rozwoju, stanie zagospodarowania przestrzennego oraz zmianach, które zaszły w tych aspektach w okresie od poprzedniego raportu. Szersza analiza skutków realizacji postanowień zmiany studium, obejmująca badanie trafności, efektywności oraz użyteczności podejmowanych działań, a także zawierająca opinię mieszkańców gminy powinna być wykonywana co 5 lat.

10. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania na środowisko skutków realizacji niniejszego Studium, które wymagałoby uruchomienia procedury, o której mowa w art. 104 oraz art. 113-117 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Stwierdzono, że zaproponowane w zmianie studium rozwiązania zapobiegające i ograniczające oddziaływanie na środowisko przyrodnicze nowego sposobu zagospodarowania oraz lokalny charakter zmian w strukturze przestrzennej gminy będą ograniczały możliwość występowania niekorzystnych zjawisk o charakterze konfliktów związanych z zagospodarowaniem jedynie do obszaru gminy, ewentualnie gmin sąsiednich, a co za tym idzie przeprowadzenie procedury transgranicznego

oddziaływania na środowisko nie było celowe. Wskazuje na to samo położenie geograficzne gminy Rogowo.

11. PODSUMOWANIE

„Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo” sporządzona została po opracowaniu projektu zmian studium i przed procedurą uzgodnień i opiniowania tego dokumentu.

Prognoza jest opracowaniem opartym głównie na bazie posiadanych materiałów zgromadzonych do studium. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano również inne dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy opracowane przez inne instytucje, a dotyczące środowiska i zmian w nim zachodzących. Dostępne opracowania pozwoliły na sprawdzenie w jaki sposób proponowane w studium rozwiązania przestrzenne odnoszą się do uwarunkowań przyrodniczych terenu.

Studium samo w sobie nie rodzi zasadniczo żadnych skutków środowiskowych. Źródłem potencjalnych skutków środowiskowych (negatywnych i pozytywnych) będzie dopiero realizacja poszczególnych działań, czy przedsięwzięć inwestycyjnych, przy czym tylko część z nich będzie nieuchronna. Dlatego zwraca uwagę istnienie lokalnego korytarza ekologicznego (dolina rzeki Ruziec) w sąsiedztwie jednego z obszarów wskazanych do objęcia zmianą studium (dz. Nr ewid.129, obręb Pinino) i rekomenduje się pozostawienie dotychczasowej funkcji dla tego terenu.

Prognoza nie określa precyzyjnie skutków środowiskowych ze względu na brak „przywiązania” poszczególnych inwestycji do miejsc ich realizacji oraz określenia ich skali i sposobu realizacji, ale ma charakter ostrzegawczy. Wskazuje elementy środowisk, których jakość (stan) może ulec pogorszeniu w wyniku realizacji studium.

Przyjęcie prognozy jako dokumentu ostrzegającego przed potencjalnymi zagrożeniami powoduje, że lista wskazanych w jej wyniku potencjalnych skutków środowiskowych w odniesieniu do poszczególnych obszarów może być znacznie szersza, niż rzeczywiste skutki środowiskowe, jakie wystąpią podczas realizacji studium.

Prognoza sporządzona do projektu studium, zgodnie z uzgodnionym zakresem i stopniem szczegółowości oraz zgodnie z zapisami ustawowymi, poddana zostanie łącznie z projektem zmiany studium procesowi uzgadniania i opiniowania.

Należy stwierdzić, że w projekcie zmiany Studium przyjęto zasady ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju jako podstawę przy przeznaczeniu terenów na określone cele oraz dla określenia sposobu ich zagospodarowania i zabudowy. **W ogólnej ocenie oddziaływanie na środowisko przyrodnicze nie będzie znaczące pod warunkiem zastosowania wszelkich ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo oraz przestrzegania przepisów i zasad ochrony środowiska.**

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów niezbędnych w procedurze postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin przewidzianego w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.). Organ administracji opracowujący projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub jego zmianę sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, której zadaniem jest ocena środowiskowych skutków realizacji przewidzianych zamierzeń.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzona została dla wybranych obszarów gminy Rogowo. Została wykonana zgodnie z obowiązującymi w Polsce oraz Unii Europejskiej przepisami prawnymi odnoszącymi się do ochrony środowiska.

Podstawą określenia potencjalnych zagrożeń i konfliktów środowiskowych, jakie może spowodować realizacja projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo była analiza treści tego dokumentu. Przeprowadzono analizę treści zawartych w przyjętych kierunkach zagospodarowania głównie w dwóch strefach polityki przestrzennej w odniesieniu do stanu środowiska na tych obszarach, gdzie planowane jest prowadzenie powierzchniowej eksploatacji kruszywa. Przedmiotem oceny było oddziaływanie opisanych w projekcie zmian studium ustaleń na rzeźbę terenu i krajobraz, powietrze atmosferyczne, środowisko wodne, klimat akustyczny, gleby i odpady, roślinność i zwierzęta i zdrowie ludzi.

Opracowanie to stanowi próbę oceny zmian i przekształceń środowiska przyrodniczego jakie zostaną wprowadzone po realizacji ustaleń zmian studium. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że realizacja studium wprowadzi w środowisku przyrodniczym szereg zmian, zarówno korzystnych jak i niekorzystnych. Dlatego rekomenduje się pozostawienie dotychczasowej funkcji terenu położonego na działce nr ewid.129 w obrębie Pinino, gdyż nowe przeznaczenie mogłoby zaburzyć lokalny korytarz ekologiczny (dolina rzeki Ruziec) i spowodować bezpowrotną utratę walorów przyrodniczych samego terenu i jego sąsiedztwa.

Największe zmiany i przekształcenia w środowisku spowoduje realizacja przedsięwzięć związanych z realizacją ustaleń dotyczących zasad ochrony środowiska przyrodniczego. Zapisane w projekcie zmian studium kierunki rozwoju obejmujące likwidację wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby, wód powierzchniowych i podziemnych oraz rozwój sieci kanalizacyjnej umożliwiający odprowadzanie ścieków sanitarnych do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, czy też budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, będą miały duży wpływ na poprawę stanu środowiska. Realizowane przedsięwzięcia będą miały ewidentnie proekologiczny charakter. Tym niemniej podczas realizacji niektórych z nich wystąpią pewne (najczęściej na niewielką skalę i chwilowe) negatywne oddziaływania, typowe przy prowadzeniu inwestycji liniowych (np. kolektory kanalizacyjne i wodociągowe) zmiany i przekształcenia niektórych komponentów środowiska

Podobnie przyjęcie, jako celu sukcesywną likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk domowych poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego (spalanie węgla, drewna, wszelkich dających się spalić w odpadów) na paliwa ekologiczne przełoży się w sposób bezpośredni na poprawę stanu jakości atmosfery w gminie Rogowo.

Zapisane w projekcie zmian studium kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej zmierzają przede wszystkim do ochrony i racjonalnego wykorzystania gruntów rolnych, gdyż priorytetowym kierunkiem rozwoju gminy pozostaje funkcja rolnicza. W przypadku gdy, grunty rolne w wyniku zmian sposobu użytkowania zostaną trwale wyłączone z produkcji rolnej, może to spowodować zmiany wpływające na glebę, szatę roślinną oraz krajobraz. Wprowadzenie na terenach rolniczych eksploatacji kruszywa, czy też zabudowy w zasadniczy sposób wpłynie na zmianę szaty roślinnej

terenu. Struktura krajobrazu terenów dotychczas użytkowanych rolniczo ulegnie tymczasowo zmianie – po zakończonej eksploatacji planowane jest wprowadzenie sukcesywnej rekultywacji terenów i podnoszenie estetyki krajobrazu.

W ogólnym bilansie można jednak uznać, że realizacja ustaleń zmian studium¹³ nie wprowadzi zdecydowanie negatywnych zmian w zasobach środowiska przyrodniczego gminy Rogowo. Można stwierdzić iż wiele tych zmian będzie zrekompensowanych.

Przyjęte w projekcie zmian studium rozwiązania, służą ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania i zainwestowania terenów oraz zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie i zabezpieczenia struktur przyrodniczych.

¹³ Pod warunkiem pozostawienia dotychczasowej funkcji dla terenu nr 3 (obręb Pinino)

13. WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Do sporządzenia niniejszej prognozy posłużyły dostępne prace dokumentacyjne, studialne i opracowania kartograficzne dotyczące problematyki środowiska przyrodniczego lub jego poszczególnych komponentów, a także problematyki sozologicznej. Wykorzystano także wyniki i materiały własne, zebrane podczas rekonesansu terenowego. Wśród opracowań, w szczególności wymienić należy:

- Opracowanie ekofizjograficzne wykonane na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo, listopad 2009r. i aktualizacja;
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo”, przyjęte przez Radę Gminy w Rogowie;
- Strategia rozwoju Gminy Rogowo na lata 2015-2025,.
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Rogowo na lata 2008 – 2015 przyjęty uchwałą Nr XIV/11/2008 Rady Gminy Rogowo z dnia 17 kwietnia 2008r.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego przyjęty uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2003 r. Nr 97, poz. 1437), Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku, czerwiec 2003 (obecnie sporządzana zmiana planu);
- Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 - Plan modernizacji 2020+, przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr XLI/693/13 z dnia 21 października 2013 r.;
- „Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla gminy Rogowo na lata 2005-2008 z perspektywą na lata 2009 - 2014”, luty 2005, tom I – Program ochrony środowiska.
- „Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla gminy Rogowo na lata 2005-2008 z perspektywą na lata 2009 - 2014”, luty 2005, tom II – Plan gospodarki odpadami.
- Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Rypińskiego na lata 2004 – 2006 (Rypin, kwiecień 2004).
- „Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2007r.” - Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2008r. oraz „Raporty...” z lat wcześniejszych
- Informacja o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2016 r. - Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2017 r. oraz Informacje...” z lat wcześniejszych;
- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2016 r., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa (<http://surowce-mineralne.pgi.gov.pl/index.htm>);
- Bank Danych Lokalnych (BDL) www.stat.gov.pl;
- Odnawialne źródła energii – zasoby i możliwości wykorzystania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego – KPBPPiR we Włocławku, 2010;
- Przyroda Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody, Bydgoszcz, 2001 r.;
- Raport o stanie przyrody województwa kujawsko-pomorskiego. Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody, Bydgoszcz 2004;
- Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018, przyjęty przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XVI/299/11 z dnia 19 grudnia 2011r.;
- Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016- 2022 z perspektywą na lata 2023- 2028;
- Marszelewski W., Burak Sz., Solarczyk A., Jeziora województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Ochrony Środowiska, Bydgoszcz 2000;
- Warunki przyrodnicze produkcji rolnej w województwie włocławskim, IUNG Puławy 1989r.;
- Kondracki J., Geografia fizyczna Polski, PWN Warszawa 1980;
- Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, red. A. S. Kleczkowski, AGH Kraków 1990;
- Materiały i obserwacje własne z wizji lokalnej;

- <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000>;
- <https://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html>;
- Bank Danych o Lasach <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>;
- http://www.lasy.gov.pl/publikacje/copy_of_gospodarka-lesna/hodowla/regionalizacja-przyrodniczo-lesna-polski-2010-1/view;
- <http://www.imgw.pl/>;
- internetowy atlas województwa kujawsko-pomorskiego"; dział środowisko przyrodnicze / gleby;
<http://atlas.kujawsko-pomorskie.pl/>

Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

Toruń, marzec 2019 r.

Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

Podstawa prawna:

Ustawa z 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 r. poz. 1936).

Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.),

w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że:

ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku geografia, tj. kierunku związanego z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Jolanta Rudnicka

.....
(podpis autora prognozy oddziaływania na środowisko)